פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

יונתן יוֹבֵל / שירי ההוֹמוֹ אוּרְבָּנוּס

יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

ריתמוס / סדרה לשירה

המערכת: יצחק לבני, רות קרטון־בלום,
עוזי שביט, לאה שניר

יונתן יוֹבֵל

שירי ההוֹמוֹ אוּרְבָּנוּס

הוצאת הקיבוץ המאוחד
קרן יהושע רבינוביץ' לאמנויות, תל־אביב

Jonathan Yovel
Songs of the Homo Urbanus

Poems

עריכה: לאה שניר
על העטיפה: ???

Hakibbutz Hameuchad
Publishing House Ltd., Tel Aviv
Printed in Israel 2004

ניקוד ועימוד: גופנה בע"מ
נדפס בדפוס חידקל בע"מ, ת"א

לאמי ולאבי
משוררי חיים

פורמט: 15 x 22.7 ס״מ!

שׁוּב אֲנִי מְנַסֶּה לָגַעַת בָּאֲוִיר שֶׁבֵּין הַדְּבָרִים.
מַיִם לֹא מַרְוִים אוֹתִי, אֶצְבָּעוֹת אֵינָן נוֹגְעוֹת בִּי
מְצִיאוּתִי הִיא הָאֲוִיר הַשָּׁקוּף
לֹא הַמּוּצָקוּת הַסְּתוּמָה שֶׁנִּכְרֶכֶת סְבִיבוֹ.
וְלֹא שֶׁאֵין דִּבּוּר שֶׁל אֱמֶת, אֶלָּא
שֶׁגַּם הוּא מְפֻתָּל, דַּק מִלְּחִישָׁה,
חֲשָׁאִי כְּמוֹ שְׂרִיטָה בַּלָּשׁוֹן
עוֹטֵף עַצְמוֹ בִּכְרִיכַת הַמִּלִּים
דּוֹמֵם כְּמוֹ קַדִּישׁ יָתוֹם.

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

שירת ההוֹמוֹ אוּרְבָּנוּס

תל־אביב הריקה, דצמבר 1990

יונתן יוֹבל / שירי ההומו אורְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

1

הוּא גַּשָּׁשׁ הַנָּע בִּדְרִיכוּת מִצֹּמֶת לְצֹמֶת
מִתַּחֲנַת אוֹטוֹבּוּס חֲרֵבָה לַשְּׁנִיָּה:
צְעָדָיו רַכִּים, בִּזְקִפָּתוֹ
פּוֹעֲמִים חַיָּיו.
מִתּוֹךְ בְּקִיעַ בָּאַסְפַלְט
מְבַצְבֶּצֶת עֵינָהּ שֶׁל הָאֲדָמָה. הַהוֹמוֹ אוּרְבָּנוּס נִרְעָד:
לְפֶתַע הוּא חָשׁ
כֵּיצַד תִּתְנַעֵר בְּאַחַד הַיָּמִים הָאָרֶץ הָאֲנוּסָה שֶׁתַּחַת רַגְלָיו
וּתְרַסֵּק בִּמְחִי אֶת כְּבָלֶיהָ.

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

2

בְּהֶבֶל הַנְּשָׁמָה בּוֹנֶה הַהוֹמוֹ אוּרְבָּנוּס עִיר.
זֶה כּוֹאֵב:
מֵעָיו מִתְכַּוְּצִים
כִּמְשֻׁפָּד עַל עַמּוּד
הוּא מְבַקֵּשׁ לָלֶדֶת עִיר בְּלֵדַת עַכּוּז.

12 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

3

גּוֹלֶה בְּעִירוֹ:
כְּמֻכֵּה סַנְוֵרִים מְהַלֵּךְ הַהוֹמוֹ אוּרְבָּנוּס בְּלֵילוֹת הָעִיר הָרֵיקָה.
הַצְּלָלִים אֵינָם מְשִׁיבִים לְבִרְכָתוֹ
הַבִּנְיָנִים אֲדִישִׁים לְשִׂנְאָתוֹ
לַעֲגָם פּוֹלֵחַ אֶת קִלְלוֹתָיו. לִנְבוּאוֹתָיו
אֵין דּוֹרֵשׁ, גַּם לֹא לְפִתּוּיָיו
הַהוֹפְכִים עַגְמוּמִיִּים מֵרֶגַע לְרֶגַע. הוּא נָע
בִּתְעָלוֹת בִּיּוּב מוּצָפוֹת גֶּשֶׁם,
מוּטָל לְבַסּוֹף אֶל הַיָּם
כְּשֶׁלֶד יָגֵעַ שֶׁל יְצוּר שֶׁאָבַד מִן הָעוֹלָם
כְּקוֹרְמוֹרָן שֶׁנּוֹצוֹתָיו מְשׁוּחוֹת בְּזֶפֶת
כְּ — הוּא מִתְנַחֵם — מִיָּמִים יָמִימָה.

4

בְּרוּחַ הָעִיר הוֹפְכוֹת מִלּוֹתָיו לְאֵפֶר.
הַהוֹמוֹ אוּרְבָּנוּס מַשִּׁיל כְּסָיוֹתָיו:
כְּסָיוֹת עוֹר שֶׁל פּוֹרֵץ מִקְצוֹעִי
כְּסָיוֹת גּוּמִי גְּמִישׁוֹת שֶׁל גִּינֶקוֹלוֹג
כְּסָיוֹת שְׁחוֹרוֹת שֶׁל אוֹפַנּוֹעָן
כְּסָיוֹת עָבוֹת שֶׁל מִתְאַגְרֵף, קְצָת גְּדוֹלוֹת עָלָיו
כְּסָיוֹת זָהָב מֻתָּךְ, מְבַעְבְּעוֹת עֲדַיִן
כְּסָיוֹת חֲסִינוֹת־אֵשׁ שֶׁל נַהַג נַגְמָ"שׁ
כְּסָיוֹת אַזְבֶּסְט שֶׁל כַּבַּאי מִימֵי יַלְדוּתוֹ
כְּסָיוֹת בַּרְזֶל שֶׁל אַבִּיר צַלְבָנִי, נִגְנְבוּ מֵהַמּוּזֵיאוֹן
כְּסָיוֹת הַסְּקִי שֶׁל אָבִיו (גַּם כֵּן גְּדוֹלוֹת מִדַּי)
כְּסָיוֹת שֶׁל לוּלְן
כְּסָיוֹת אוּרַנְיוּם
כְּסָיוֹת רֶשֶׁת לְנִפּוּי חוֹל מִמְּצָאֵי הֶעָבָר
כְּסָיוֹת בֶּטִי דֵיוִיס לְבָנוֹת עַד הַמַּרְפֵּק
כְּסָיוֹת נַיְלוֹן לְאִסּוּף חָרָא שֶׁל כְּלָבִים
כְּסָיוֹת הַמְעַצְּבוֹת אֶת יָדָיו
כְּסָיוֹת שֶׁמַּכְתִּיבוֹת מַה יַּעֲשֶׂה בְּיָדָיו
כְּסָיוֹת שֶׁל מַחְשָׁבוֹת
כְּסָיוֹת סוֹפְגוֹת דְּמָעוֹת
כְּסָיוֹת שֶׁל הִשְׁתַּקְּפֻיּוֹת הָעִיר בְּעֵינָיו
כְּסָיוֹת עֲדִינוֹת עֲשׂוּיוֹת מֵעוֹרוֹ שֶׁלּוֹ צְמוּדוֹת הֵיטֵב לְיָדָיו
אֶת אֵלֶּה הוּא מֵסִיר
וּמְשַׁפְשֵׁף בְּמֶרֶץ אֶת הָאַסְפַלְט הַלַּח מִמְּעַט הַגֶּשֶׁם הַלֵּילִי.
כָּךְ כַּיָּדוּעַ עָשָׂה אָלָדִין: הָעִיר
הִיא מְנוֹרַת הַקְּסָמִים שֶׁלּוֹ. הוּא מְמַלְמֵל לְחָשִׁים הַהוֹפְכִים לְפִיחַ
הוּא מְקַרְצֵף בִּלְשׁוֹנוֹ טִנֹּפֶת מִשְׁפַּת הַמִּדְרָכָה
מְצַפֶּה בְּרִיר אֶת הַגַּלִּים.

הוּא פּוֹזֵל מְעַט (הוּא חָבוּשׁ כְּסוּיוֹת־מַרְאָה), מַבָּטוֹ מֻפְנֶה לַצְּדָדִים
תָּמִיד קְצָת בַּחֲרָדָה
אֵינוֹ בּוֹרֵר מִצְעָדוֹ: אַחַת הִיא לוֹ
לְהֵיכָן יֵלֵךְ.

הוּא מַמְתִּין לְגּ׳ין שֶׁיַּעֲלֶה מִן הַיָּם. הַדָּבָר אֵינוֹ הֶכְרֵחִי,
הוּא אוֹמֵר בְּקוֹל רָם, עָשָׁן בָּתֵּי הַזִּקּוּק דַּי בּוֹ,
וּבְתַחֲנַת הַחַשְׁמַל בְּוַדַּאי.
גּ׳ין הַמַּמְתִּין זְמַן רַב אֵינוֹ יָכוֹל לִהְיוֹת בַּרְרָן.
הוּא מְפַתֶּה אוֹתוֹ בְּמִשְׁמַנֵּי הָעִיר
בַּאֲנָשִׁים יוֹשְׁבִים מוּל טֶלֶוִיזְיוֹת בִּכְבָלִים
בַּאֲנָשִׁים יוֹשְׁבִים עִם עַצְמָם
בַּאֲנָשִׁים יוֹשְׁבִים בְּלִי עַצְמָם
בַּאֲנָשִׁים שֶׁמִּתְכַּסִּים בְּעִתּוֹנִים וְקוֹפְאִים
בְּלֵילוֹת לַחִים שֶׁל שְׁלֹשִׁים מַעֲלוֹת
בַּאֲנָשִׁים שֶׁהוֹלְכִים בְּזוּגוֹת לַיָּם
בַּאֲנָשִׁים שֶׁהוֹלְכִים לַיָּם לְבַדָּם
הוּא עוֹגֵב עָלָיו בְּתַעֲנוּגוֹת הַקְּלוּשִׁים שֶׁל הַהוֹמוֹ אוּרְבָּנוּס
בְּפִתּוּיֵי הִתְבּוֹנְנוּת, חַטְטָנוּת, שִׁירָה
בְּדַעְתּוֹ לֹא עוֹלֶה לְהַשְׁמִיעַ לְגּ׳ין קְצָת מוּזִיקָה
לְהַזְמִין אוֹתוֹ לִרְקֹד.
הוּא מַאֲזִין לָעִיר הַדּוֹבֶרֶת בּוֹ
שְׁמִיעָתוֹ קְלוּשָׁה
כְּאִינְדְּיָאנִי הוּא מַטֶּה אָזְנוֹ לָאֲדָמָה:

בּוֹא אֵלַי אֶל עֲרָסַל הַנֵּיאוֹן הָרַךְ
אֶל עֵירֹם הַצְּבָעִים הַנִּתָּזִים כְּהֵד מִשְׁבְּרֵי שְׁלוּלִיּוֹת
הִנֵּה, גַּע בִּי
כְּלָל אֵינֶנִּי מוּצָקָה
גַּע בִּי
הִנְנִי וְאֶהְיֶה לְאֵפֶר

5

מַדּוּעַ זֶה בַּלָּאט תַּחֲלִיק אֶל הָעִיר
עֵת הַשּׁוֹמְרִים הַמֻּפְקָדִים רְחוֹבוֹתֶיהָ
נָמִים, הֲלוּמֵי יַיִן וְרֵטוֹרִיקָה?
טַל חֲרִישִׁי מוֹחֶה אֶת עִקְּבוֹתֶיךָ. רְחָשֶׁיהָ מַסְוִים אֶת צִלְּךָ
שֶׁגַּם בְּיָמִים כְּתִקּוּנָם הוּא חֲמַקְמַק.
שֶׁהֲרֵי מֵאָז הִקְפַּדְתָּ לִלְבֹּשׁ גּוּף שֶׁל מַרְאִית אֱנוֹשִׁית:
גּוּפְךָ שִׁמֵּשׁ אוֹתְךָ כְּסוּסוֹ שֶׁל אוֹדִיסֵאוּס.
בַּשָּׂרִיגִים, בְּעוֹרְקֵי הָעֵץ
זוֹרֶמֶת עִיר.

לְהֶרֶף תָּמַהְתָּ (הוֹ, חֻלְשַׁת אֲבוֹתָיו שֶׁל הַהוֹמוֹ אוּרְבָּנוּס!) —
מָה אָסוֹן אַתָּה נוֹשֵׂא עִמְּךָ?
הַאֻמְנָם חֶמְלָה תִּהְיֶה בְּךָ עַל הָעִיר (הָעֲתִידָה לַהֲפֹךְ
לַחֲרָבוֹת עֲשֵׁנוֹת) —
כְּשֶׁתֵּצֵא מִן הַמִּסְתּוֹר לְהַשְׁמִידָהּ?
וְהַאֵין זוֹ הֶמְיַת הַנִּיאוֹן דּוֹבֶרֶת בְּךָ,
בְּמִקְסַם שִׁבְרֵי הָאוֹר הַמִּנְתָּץ עַל פְּנֵי שְׁלוּלִית וּשְׂדֵרָה:
בָּרוּךְ בּוֹאֲךָ אֶל הָעִיר הָרֵיקָה

בָּרוּךְ בּוֹאֲךָ אֶל הָעִיר הָרֵיקָה
אַתָּה הַגּוֹלֶה, הַשַּׁלִּיט הַמַּכְנִיעַ
אַתָּה הַחוֹמֵל הַמַּאֲזִין קְפוּץ שְׂפָתַיִם
הַשַּׂחְקָן הָרָאשִׁי
הַנִּצָּב שֶׁל חַיֶּיהָ
שָׂא בְּרָכָה
בָּרוּךְ בּוֹאֲךָ

16 יונתן יובל / שירי ההומו אורבנוס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

6

בַּלַּיְלָה בַּדִּירָה הוּא כְּמוֹ רוֹבִּינְזוֹן קְרוּזוֹ בָּאִי.
בְּהַסְסָנוּת הוּא מְסַיֵּר בֵּין הַצְּלָלִים
חוֹרֵץ אֶת הַיָּמִים בְּמַשְׁקוֹף הַחֶדֶר הָאָטוּם
מְבַיֵּת אֶת סְפָרָיו וְתַקְלִיטָיו, מְלַמְּדָם לְדַבֵּר

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי גִּלָּה בְּכוּךְ נִסְתָּר שֶׁל אִיּוֹ
פֶּלֶג מַיִם חַיִּים (אֵיזֶה אֹשֶׁר!) —
הוּא מִתְמַלֵּא יִרְאָה, הֲרֵי זֶה פֶּלֶא
עַד כַּמָּה מְצֻיָּד הָאִי לְחַיִּים
עַד כַּמָּה דּוֹאֵג לוֹ הַטֶּבַע. הוּא
חָשׁ כֵּיצַד מְצַמֵּחַ זְקָנוֹ, אֵבְרוֹ מִתְגַּדֵּל בְּיָדוֹ

אַחַר הוּא נוֹתֵן תּוֹדָה
עַל הֲשָׁבַת נַפְשׁוֹ.

עִתּוֹתָיו שָׁעוֹת בְּיָדוֹ — הָאִשָּׁה בְּאֵילַת, הַיְלָדִים
עָזְבוּ מִזְּמַן —
וְהוּא מַשְׁקִיף אֶל אוֹקְיָנוֹס הַדְּמָמָה שֶׁבַּחוּץ:
זֶה כְּבָר הִזְנִיחַ אֶת עֲרֵמַת גִּזְרֵי הָעֵץ שֶׁאָגַר בִּקְפִידָה
וְהֵם לַחִים כָּעֵת, שׁוּב לֹא יִצְלְחוּ לְהַבְעָרַת
הָאֵשׁ הַגְּדוֹלָה
לְמַרְאֵה סְפִינָה בְּאֹפֶק חַיָּיו.

17 יונתן יובל / שירי ההומו אורבנוס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

7

הַהוֹמוֹ אוּרְבָּנוּס בּוֹעֵל אֶת הָאֲדָמָה
הוּא שׁוֹכֵב פָּנָיו מַטָּה
אַגָּנוֹ קָצוּב נָע כְּמוֹ בֻּכְנָה הִידְרָאוּלִית קוֹדֵחַ
מְחַפֵּשׂ נֵפְט מְחַפֵּשׂ מַיִם מְחַפֵּשׂ כָּל דָּבָר
שֶׁהָאֲדָמָה מְסֻגֶּלֶת לָתֵת לוֹ
גַּם אִם אֵינֶנָּה רוֹצָה.
אֶגְרוֹפָיו קְמוּצִים מַכִּים בֶּעָפָר
הוּא תּוֹלֵשׁ עֵשֶׂב שֶׁצָּרִיךְ הָיָה לְהִמָּצֵא שָׁם
הוּא תּוֹלֵשׁ אֶת וְרִידָיו וְנוֹטְעָם בָּאֲדָמָה
בִּקְרָבֶיהָ הוּא נוֹטֵעַ לֵב: קְצָת רִפּוּי
יִדָּרֵשׁ אוּלַי נִתּוּחַ תּוֹךְ זְמַן מוּעָט, בְּכָל אֹפֶן
הַלֵּב שֶׁלּוֹ

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

8

הָעִיר הִיא תֵּבָתוֹ שֶׁל הַהוֹמוֹ אוּרְבָּנוּס.
הוּא גּוֹדֵשׁ אוֹתָהּ תְּנוּעָה
הוּא גּוֹדֵשׁ אוֹתָהּ דְּמָמָה
הוּא גּוֹדֵשׁ אוֹתָהּ עַצְמוֹ
צִפֳּרִים מִתְיַשְּׁבוֹת בָּהּ, דָּגִים
הוּא מְתַרְבֵּת אֶת הַיָּם שֶׁלְּמַרְגְּלוֹת הַבִּיּוּב
מְבַיֵּת מְעַט מִדְבָּר
מְאַמֵּץ אֵלָיו אֶת הַשָּׁמַיִם וּמַפְרִיחַ אֲלֵיהֶם עַנְנֵי־
אָדָם, סִימָנֵי עָשָׁן נִרְאִים לְמֵרָחוֹק:
זֶה מַה שֶּׁיֵּשׁ לִי לְהַגִּיד.
כָּךְ הוּא מְפַיֵּס אֶת הַשָּׁמַיִם.
אַחַר יָשׁוּט בָּהּ יִצְלַח אֶת מִשְׁבְּרֵי חַיָּיו
דָּפְנוֹתֶיהָ יַחְצְצוּ בֵּינוֹ וּבֵין הַמַּבּוּל
וּבֵין הָעוֹלָם
וּבֵין הָאָדָם.

אִם יִבְחַר לְהַבִּיט הַחוּצָה
לֹא יַעֲשֶׂה זֹאת דֶּרֶךְ הַטֶּלֶוִיזְיָה
לֹא יוֹנָה יִשְׁלַח אֵיבָר מֵעַצְמוֹ יִשְׁלַח
הַיּוֹנִים לְמִינֵיהֶן שֶׁנָּטַל לַמַּסָּע
גָּוְעוּ בַּטִּלְטוּלִים.

19 יונתן יוּבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

9

עִיר רֵיקָה
בַּהֲדָרָהּ:
כְּמוֹ שֶׁלֶד לִוְיָתָן מֻשְׁלָךְ אֶל
חוֹף אַרְקְטִי מְצֻפֶּה בְּנֵפְט* גָּלְמִי, כְּמוֹ
מַמְתַּק חוֹל בְּשׁוֹקוֹלָד רַךְ

עִיר רֵיקָה
בִּבְדִידוּתָהּ:
גּוּפַת אִשָּׁה מְחֻלָּלָה
קְדוֹשָׁה מְנֻשָּׁלָה (מִמָּה?)
יְשִׁישָׁה דּוֹבֶרֶת אוּקְרָאִינִית בִּלְבַד וְגַם זֶה כְּבָר
קְצָת בְּסָפֵק, אַרְבָּעִים שָׁנָה בָּעִיר הַזּוֹ בָּרְחוֹב הַזֶּה בַּבַּיִת הַזֶּה
מָקוֹם רִאשׁוֹן שֶׁהִגִּיעָה אֵלָיו וְלֹא זָזָה, הָאִישׁ שֶׁהִבְטִיחַ
לְסַדֵּר אֶת הַכֹּל מֵעוֹלָם לֹא הִגִּיעַ, וְלָמָּה
אֵין בִּכְלָל אֲנָשִׁים בָּרְחוֹב הַזֶּה: קַיָּנֶע מֶענְטְשְׁן, הִיא
מְגַיֶּסֶת כֹּחוֹת, צְבָאוֹת לְהַצְדָּקַת עֶמְדָּתָהּ
הִיא — שֶׁבְּמַבָּטָהּ הָיָה לְהַשִּׁיק אֶלֶף סְפִינוֹת
שֶׁשְּׂעָרָהּ הַשָּׁחוֹר הִרְטִיט לְבָבוֹת עַל בִּימוֹת הָרִקּוּדִים
שֶׁמֵּאוֹת וְרָדִים וְצִפָּרְנִים קָדְחוּ לָהּ בְּאַהֲבָה —
אֲבָל הַלְּבָבוֹת עָרְקוּ לְפָלֶשְׂתִּינָה וּמֵתוּ בְּשָׂפָה זָרָה
אוֹ שֶׁהָפְכוּ לְסַפֶּקוּלַנְטִים.
כָּעֵת נוֹשְׂאִים אוֹתָהּ אַנְשֵׁי חִלּוּץ בְּהוּלִים בְּמוֹרַד
הַמַּדְרֵגוֹת הַמְאֻבָּקוֹת שֶׁל אֶרֶץ כֵּהָה, וְהִיא

* נפט:
1. כסף, (ועל כן:) עילת מלחמה;
2. "סם החיים" של מכונותינו (חיים!);
3. תוצר מרוכז של חיים שמתו — מוות צמיג — ושמש.

20 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

מְנַסָּה לְהַסְבִּיר לָהֶם, לַצְּעִירִים הַמְפֻחָדִים
שֶׁאֵין מַה לִּדְאֹג וְלוּ יוֹאִילוּ בְּבַקָּשָׁה לְהַנִּיחַ לָהּ בְּדִירָתָהּ,
מְעַט הַדָּם הַקָּרוּשׁ עַל הַקַּרְקֶפֶת הֲרֵי אֵינוֹ שֶׁלָּהּ
וּבֶאֱמֶת שֶׁאֵין צֹרֶךְ בְּכָל חֹסֶר הַנּוֹחוּת וּבַמַּאֲמַצִּים:
שֶׁמָּה יֵשׁ לְהִתְפַּלֵּא, הַאִם לֹא הִבְחִינוּ
שֶׁהָעִיר רֵיקָה מִזְּמַן?

עִיר רֵיקָה מְמֻלָּאָה בְּבִנְיָנִים
כְּמוֹ מֵעַיִם שֶׁל צ'וֹלְנְט לְשַׁבָּת.
עִיר שֶׁל אַסְפַלְט נֶעֱלָב:
חוֹלוֹת אֵינָם גּוֹדְשִׁים עִיר
חַלּוֹנוֹת אֵינָם עֵדוּת לִמְצִיצָנִים
רַמְזוֹרִים אֵינָם סִימְפְּטוֹם לְחַיִּים
בֶּטוֹן יַצִּיב אֵינוֹ אוֹת לְמֶטַבּוֹלִיזְם תָּקִין, גַּם
לֹא הַמִּזְרָקָה אוֹ בִּנְיַן הָאוֹפֶּרָה
(בְּנִגּוּד לַסְּנוּקֶר שֶׁעַל־יָד).
עַל יָד? כְּכַף יָד? עַל אֵיזוֹ יָד? אֵיזוֹ
בּוּשָׁה הִיא, הַהִגָּרְרוּת לְמִיסְטִיקָה לִירִית
מִתּוֹךְ חֻלְשָׁה — אֱמֹר מֵעַתָּה —
בְּאָהֳלֵיהֶם לָקוּ חֲמִשִּׁים מַכּוֹת
וּבְעִירָם לָקוּ מָאתַיִם מַכּוֹת

זְכֹר אֶת רוּחָמָה שֶׁאָהַבְתָּ, מוּל הַיָּרֵחַ עַל שְׂפַת הַיָּם הַגָּדוֹל
בְּאוֹרָהּ הַכָּסוּף שֶׁל הַנֶּקְרוֹפִילְיָה
אֲהוּבָתְךָ אוֹבֶדֶת בֵּין חוֹלוֹת רֵיקִים
שֶׁלִּשְׂפַת עִיר מְסֻנְוֶרֶת.

21 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

10

הַסַּנְדְּלָר יוֹשֵׁב עַל שְׁרַפְרַף
וּמַבִּיט בְּעַגְמוּמִיּוּת אֶל הָרְחוֹב.
לְמִי יֵשׁ עַכְשָׁו רֹאשׁ לִנְעָלַיִם?
הַיָּד מְרַפְרֶפֶת עַל הַפַּטִּישׁ
שֶׁיָּדִית הָעֵץ שֶׁלּוֹ חֲרוּצָה קְמָטִים יְשָׁנִים
כְּמוֹ שְׁמוּרוֹתָיו שֶׁל הַסַּנְדְּלָר
הַנֶּעֱצָמוֹת מִדֵּי פַּעַם לִתְנוּמָה קַלָּה.
הוּא מִתְנַעֵר מִמַּשַּׁב רוּחַ אוֹ כַּנְפֵי פַּרְפַּר
וּמַבִּיט בְּבֶהָלָה אֶל הָרְחוֹב:
הַאִם הַדְּמוּת הַמִּתְרַחֶקֶת סְבִיב הַפִּנָּה
אֵינָהּ לָקוֹחַ בְּלוּי־סוּלְיוֹת אֲשֶׁר
חָמַל עַל שְׁנָתוֹ שֶׁל הַיָּשִׁישׁ?
הוּא רוֹצֶה לָקוּם וְלִקְרֹא אַחֲרָיו
קְרִיאוֹת שֶׁל פִּתּוּי
דִּבְרֵי עֶרְגָּה מְתוּקִים
אֲבָל כֹּחוֹ בְּאֶצְבְּעוֹתָיו, לֹא בִּלְשׁוֹנוֹ
וְהוּא מְנוֹפֵף בַּפַּטִּישׁ בְּזַעַם.
כָּךְ וַדַּאי יְנוֹפֵף כְּשֶׁיָּבוֹא הַלָּקוֹחַ הָאַחֲרוֹן
לְשֵׂאתוֹ מֵעִם הָאֲדָמָה הַזּוֹ.

22 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

11

מְגָרֵשׁ הַשֵּׁדִים שֶׁל תֵּל־אָבִיב יוֹשֵׁב בְּגַבּוֹ אֵלֶיהָ.
מַה הוּא עוֹשֶׂה?
"הַאִם יָכוֹל אָדָם לְחוֹלֵל נִסִּים?"
הָעִיר כְּנֶגְדּוֹ רוֹחֶשֶׁת
כְּמוֹ שִׁשִּׁים רִבּוֹא צְלוֹפָחִים וּנְחָשִׁים בְּמִכָל שֶׁל חֻמְצָה רוֹתַחַת
הִיא מְקִיאָה עָלָיו קִיא אָפֹר, מְגַיֶּסֶת
מֵאוֹת, אַלְפֵי שָׁנִים שֶׁל רֹעַ
מַתִּיכָה אוֹתוֹ לְכַדּוּרִים לוֹהֲטִים קְטַנִּים
צוֹבַעַת אוֹתָם בְּצִבְעֵי פַּסְטֶל, הוּא
נִמְשָׁךְ אֲלֵיהֶם לָגַעַת סוֹף סוֹף לֶאֱכֹל לִנְשֹׁם לִדְחֹף לְפִי הַטֶּבַע הֵם
כָּל כָּךְ יָפִים.
כְּמוֹ קוֹץ קָטָן מְאֹד אוֹ צִלְצָל מִתְחַכָּם
הִיא יוֹרָה לוֹ אוֹתָם בְּעָקֵב.
הַשֵּׁד הוּא עַרְמוּמִי וְשַׁקְרָן, הוּא דּוֹבֵר אֵלָיו בְּקוֹלוֹ שֶׁל הָאִישׁ
מְפַיֵּט עַל כִּעוּר אֻמְלָלוּת בְּדִידוּת וָסֵבֶל
עַל אֲנַחְנוּ וְהֵם   עַל אֵין בְּרֵרָה   עַל עֲנִיֵּי עִירְךָ
זוֹרֶה כַּדּוּרֵי פַּסְטֶל קְטַנִּים
מַצְפִּין בֵּינוֹתָם לְחָשִׁים אֲיֻמִּים

הַמְגָרֵשׁ יוֹשֵׁב דּוּמָם.
שָׁקֵט, מְרֻכָּז, כְּדֵי לְגָרֵשׁ אֶת הַשֵּׁד
(טֶרֶם שֶׁרָעָתוֹ תְּנַתֵּץ אֶת הָאָרֶץ)
הוּא מְנַסֶּה לְהַמְצִיא בָּאוֹב אֶת עַצְמוֹ.

23 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

12

וּלְפָחוֹת זֹאת:
חֲמוּדוֹתֶיהָ מֻטָּלוֹת לְפָנָיו כִּלְפְנֵי אִישׁ חֲסַר חוּשִׁים
הוּא מְמַשֵּׁשׁ: הָעִיר מִתְפּוֹרֶרֶת לְמַגָּעוֹ
(הוּא אֵינוֹ מְסֻגָּל לְהָרִיחַ אַפּוֹ סָתוּם)
עֵינָיו קִצְרוֹת רְאִיָּה כְּתָמִיד
מִשְׁקָפָיו נוֹתְרוּ בַּחֶדֶר הָאָטוּם. טַעַם
מַיִם מְלֻבָּנִים בְּפִיו, הוּא חוֹשֵׁב (כְּתָמִיד,
בְּדִמּוּיִים שִׁטְחִיִּים הַמַּעֲלִיבִים אֶת הֱיוֹתוֹ אֱנוֹשִׁי)
עַל נֶקְטָר שֶׁהֶחְמִיץ. אַךְ לְפָחוֹת זֹאת: הַ־הְמְמְמְמְמְמ
הַקִּיּוּמִי הַמִּתְמַשֵּׁךְ שֶׁל הָעִיר הַזּוֹ, אֲפִלּוּ
אִם בְּאוֹקְטָבָה אַחַת גָּבוֹהַּ יוֹתֵר (מְסֹרָס?) נִשְׁמַת אַפָּהּ הָרֶקְוִיאֶם
שֶׁלָּהּ הִלָּתָהּ בְּשׁוֹרָתָהּ מוֹרַשְׁתָּהּ
הְמ

24 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

13

עִיר אָ־טוֹמִית
לֵילוֹתֶיהָ אֵינָם נִתָּנִים לַחֲלֻקָּה
אֲנָשֶׁיהָ אֵינָם נִתָּנִים לַחֲלֻקָּה
עִירוֹנִיּוּתָהּ אֵינָהּ נִתֶּנֶת לַחֲלֻקָּה
שִׁירֶיהָ כְּרֶשֶׁת גּוֹרֶפֶת נִשְׂרֶכֶת עַל הַקַּרְקָעִית:
מַה בְּדִיּוּק תַּעֲלֶה לֹא בָּרוּר, שֶׁהֲרֵי יִתָּכֵן
שֶׁהַחוֹרִים גְּדוֹלִים מִדַּי
אוּלַי אֶת הָעִקָּר אַתָּה מַשְׁמִיט אַחֲרֶיךָ.

25 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

14

בָּרוּךְ צֵאתְךָ מִן הָעִיר הַשּׁוֹתֶקֶת
אַף רְבָב לֹא דָּבַק בָּהּ, אַף צְלִיל.
בַּשְּׁוָקִים גּוֹעֵשׁ הַדָּם כְּמֵי צוֹאָה
זוֹרֵם אֶל הַמִּפְרָץ.
מָה עֹמֶק דָּמוֹ שֶׁל אָדָם?
כְּדֵי בֶּרֶךְ, כְּדֵי יָרֵךְ.

בִּיגִיעָה תַּהֲדֹף אֶת הַכְּמָרִים הַמְּתוּקִים
וְהַנָּשִׁים הַמַּמְתַּקִּים בִּזְרוֹעוֹתֵיהֶן הַמּוּשָׁטוֹת.
אֵין בְּךָ חָלָל לְהִתְקַיֵּם בּוֹ
אֵין בְּךָ מָקוֹם לְנֶחָמָה
רַק לָשֶׁבֶת, תְּנוּ רַק לָשֶׁבֶת

וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ
תְּנוּ רַק לָשֶׁבֶת.

קוֹנְגְלוֹמֶרָט

בעיתון של עירי ייכתב רק עלייך

בְּעִתּוֹן שֶׁל עִירִי יִכָּתֵב רַק עָלַיִךְ.
מֶה עָשִׂית וְהֵיכָן וְעִם מִי וּלְאָן.
מַה טָּעַמְתְּ וְשָׁתִית וְחָלַמְתְּ וְרָאִית
נָסַעְתְּ וְשַׁבְתְּ וְנִתְקַעְתְּ וּבָכִית.
מַנְגִּינָה בָּרַדְיוֹ שֶׁתָּפְסָה אוֹתָךְ בְּהַפְתָּעָה.
תְּנוּעַת צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ רְחוֹקָה מְשַׁגַּעַת אוֹתָךְ
אֲנָשִׁים גּוֹסְסִים בְּבָתֵּי־חוֹלִים נְטוּשִׁים.
מֶה עָשִׂית בְּמִטָּה שֶׁל גֶּבֶר אַחֵר, בְּלִי פְּרָטִים.
בְּעִתּוֹנִי אֵין הֶבְדֵּל
בֵּין רְכִילוּת וּפּוֹלִיטִיקָה, כַּלְכָּלָה וּסְפּוֹרְט
בִּשּׁוּל, מַדָּע, וְאֵיכוּת הַסְּבִיבָה.
אַתְּ הַסְּבִיבָה שֶׁאֵיכוּתָהּ נִמְדֶּדֶת
הַחֹמֶר וְהָרוּחַ הַנִּלְמָדִים בְּאוּנִיבֶרְסִיטָה
שֶׁיֵּשׁ בָּהּ רַק פָּקוּלְטָה אַחַת.
בִּדְאָגָה אֲנִי קוֹרֵא שֶׁאַתְּ חִוֶּרֶת, אֵינֵךְ נִזּוֹנָה כַּהֲלָכָה
וְהָעִתּוֹן מְדַוֵּחַ בִּלְשׁוֹן קְצָת יְבֵשָׁה
שֶׁרָזִית, מְרַמֵּז
שֶׁיֵּשׁ אֲפִלּוּ מָקוֹם לִדְאָגָה.
הַקּוֹאוֹרְדִינָטוֹת שֶׁלָּךְ מְדֻוָּחוֹת כְּמוֹ מֶזֶג־אֲוִיר שָׁגוּי
שֶׁעֲרוּרִיָּה מַדָּעִית.
פַּרְשָׁנִים מִתְוַכְּחִים עַל מַצַּב רוּחֵךְ הַיּוֹם, וְהַטַּעַם
שֶׁהָיָה לַתּוּת שֶׁאָכַלְתְּ מִיָּד כְּשֶׁקַּמְתְּ,
הַבֹּקֶר, עוֹד לִפְנֵי הַקָּפֶה.
וַאֲנִי, הָעוֹרֵךְ הָרָאשִׁי שֶׁל כָּל הַמַּהֲדוּרוֹת
יוֹשֵׁב וְקוֹרֵא וְיוֹשֵׁב וּבוֹהֶה.

29 יונתן יוּבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

אַתְּ שׁוֹתֶקֶת בְּשָׂפָה זָרָה.
אַתְּ מְהַלֶּכֶת בְּדֶרֶךְ שׁוֹנָה
בְּאֹפֶן אַחֵר מְשַׁלְהֲבוֹת בִּי עֵינַיִךְ
לֶהָבָה נָכְרִיָּה.
אַתְּ חוֹלֶמֶת חֲלוֹמוֹת שׁוֹנִים
אַתְּ חוֹשֶׁשֶׁת מִדְּבָרִים אֲחֵרִים
אַתְּ יְחֵפָה אַחֶרֶת
כְּשֶׁאַתְּ בָּאָה, אוֹ הוֹלֶכֶת
כְּשֶׁאַתְּ מְהַרְהֶרֶת, שְׂפָתֵךְ הָעֶלְיוֹנָה מְכֻרְכָּמָה
(וּמִי יוֹדֵעַ מַה פֵּרוּשׁ בִּשְׂפָתֵךְ:
שָׂפָה עֶלְיוֹנָה.)
כְּשֶׁאַתְּ מְדַבֶּרֶת
פָּנַיִךְ עוֹטוֹת מַסֵּכָה
גַּם כְּשֶׁאַתְּ זוֹעֶקֶת
אַתְּ רוֹצָה לִהְיוֹת רְחוֹקָה.

30 יונתן יובל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

לבסיה

בְּשֶׁכְּבָר הָיִית טֶכְנָאִית תִּקְשֹׁרֶת:
מִלּוֹתַיִךְ הָיוּ הַדְּבָרִים
הַמְדֻיָּקִים בְּיוֹתֵר בָּעוֹלָם.
כָּעֵת הַכֶּבֶל הָרָאשִׁי נֶחְסַם:

וּבְכָל זֹאת נוֹתְרוּ הַצְּלִילִים

סוֹנֶטוֹת בַּחֲרוּזִים

עֲלֵי שַׁלֶּכֶת נִרְמָסִים.

כְּשֶׁזֶּה
קוֹרֶה, יֵשׁ צְלִיל מְרַשְׁרֵשׁ

כְּמוֹ רֵיחַ טוֹב

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

כְּשֶׁאַתְּ עוֹלָה מִן הָרַחְצָה, הָרֵיחַ שֶׁלָּךְ
שָׁחוֹר לַחֲלוּטִין
אֲסַפְסוּף כּוֹכָבִים קְצָת בִּכְפִיָּתִיּוּת נוֹהֶה אַחֲרַיִךְ מִסְתַּבֵּךְ
בִּמְעַט הַסִּלְסוּל שֶׁבֵּין יְרֵכַיִךְ, מְאַיֵּם
כְּמוֹ אִכָּר הַיּוֹצֵא לַשָּׂדֶה טֶרֶם שַׁחַר
(הָאֲדָמָה תָּמִיד עֵרָה)
שְׁתֵּיכֶן, מַזִּיעוֹת

32 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

צִפֳּרִים שֶׁיְּכוֹלוֹת לָעוּף, לָמָּה הֵן הוֹלְכוֹת?
הִיא לֹא מְבִינָה אֶת זֶה.
לוּ הָיִיתִי צִפּוֹר לֹא הָיִיתִי הוֹלֶכֶת אַף־פַּעַם.
כָּל מַה שֶּׁצָּרִיךְ זֶה לְנַפְנֵף חָזָק בַּכְּנָפַיִם.
וְאָז קוֹל קָטָן וְסוֹדִי אוֹמֵר לָהּ לֹא לֹא
וְהִיא נִכְנֶסֶת חֲזָרָה מֵהַמִּרְפֶּסֶת שֶׁבַּקּוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית.

33 יונתן יובל / שירי ההומו אורְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

עיר מקלט

שֵׁשׁ מֵעֵבֶר זֶה יִהְיוּ
וְשֵׁשׁ בָּעֵבֶר הָאַחֵר,
עָרֵי־הַמִּקְלָט.
אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא מָצָאתָ אַף אַחַת
מִי כָּמוֹנִי יוֹדֵעַ.

שֵׁשׁ מֵעֵבֶר זֶה
וְשֵׁשׁ מֵעֵבֶר לַנָּהָר.
הַקְפֵּד מְאֹד, הֱזָהֵר הַמּוֹדֵד
וְהוּא מְאֹד נִזְהַר.

אֲמוּרוֹת לִהְיוֹת פֹּה תְּרֵיסָר בַּסְּבִיבָה,
תַּרְתָּ בְּעוֹדְךָ נִצָּב בַּמָּקוֹם הָאֶחָד.
אוֹ לְפָחוֹת שֵׁשׁ אוֹ לְפָחוֹת אַחַת
מִי כָּמוֹנִי יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא מָצָאתָ אַף אַחַת
מִי כָּמוֹנִי יוֹדֵעַ.

34 יונתן יובל / שירי ההומו אורבנוס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

צו גיוס

אָדָם נִצָּב אֵצֶל מִטַּת בְּנוֹ
וּמַחֲוֶה בַּאֲגֻדַּת הָאֵזוֹב שֶׁל אֶצְבְּעוֹתָיו הַדַּקּוֹת:
אוּלַי יִפְסַח עָלָיו אֱלֹהִים בְּחַיָּיו הַלָּלוּ
הַלַּיְלָה הַזֶּה
לְפָחוֹת.

35 יונתן יובל / שירי ההומו אורבנוס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

לְגֶבֶר לְבַד קַל לְהִתְיָאֵשׁ.
מְדַמְיֵן אֶת הַדָּם הַבָּאוּשׁ
מְטַפְטֵף בָּעוֹרְקִים.
בַּלַּיְלָה מוֹחֵק שֵׁמוֹת
מִפִּנְקָסוֹ הַמְשֻׁמָּשׁ
כְּמוֹ חוֹבוֹת אֲבוּדִים.

36 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

רעב

רָעָב מְמַלֵּא אוֹתִי כְּמוֹ
תְּשׁוּקָה וְהַנֶּחְשָׁק שֶׁלָּהּ
אֲנִי לוֹעֵס אוֹתוֹ הֵיטֵב, טוֹעֵם כָּל פִּנָּה
יָבֵשׁ וְלַח, עֲסִיסִי וְחָרוּךְ גַּם יַחַד.
הָרִיר נוֹטֵף.
נְהָמָה נִשְׁמַעַת מִקְּרָבַי
תָּאֵי גוּפִי מֵתִים.

37 יונתן יובל / שירי ההומו אורבנוס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

תָּמִיד נִזְעַקְנוּ לְמַרְאֶה שְׁנֵי
אֲנָשִׁים עִבְרִים נִצִּים.
הָיִינוּ מִסְתּוֹפְפִים בְּמַעְגָּל
וְצוֹחֲקִים.
בִּדּוּר שֶׁל יוֹם עָמָל
קוֹלוֹסֵיאוּם לְפוֹעֲלֵי הַשְּׁטָחִים.
אַךְ מַרְאֶה מִצְרִי מַכֶּה עִבְרִי הָיָה טִבְעִי מְאֹד.
הַשִּׁגְרָה הוֹרִידָה אֶת עֶרְכּוֹ הַבִּדּוּרִי
בְּבוּרְסַת הַצְּחוֹקִים
לִמְחִיר תִּינֹקֶת.

38 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

מֵאָה דְּפוּקָה. הִצְטָרַפְתִּי אֵלֶיהָ
בְּלִי כַּוָּנָה, בְּפִקְפּוּק, בְּלִי תְּשׁוּקָה
מְקַוֶּה רַק שֶׁהַדְּבָרִים לֹא יִהְיוּ יוֹתֵר רָעִים. (וְהֵם הָיוּ.)
וְעוֹד לֹא נָפַל עָלֵינוּ מִגְדַּל בָּבֶל
וְטֶרֶם הִתְרַחֵשׁ לָנוּ מַבּוּל
וְאֶת הָרֹעַ אָנוּ מְחַלְּקִים לְשַׁבְרִירִים זְעַרְעָרִים
וּמַצְפִּינִים בִּסְדָקֵינוּ, כְּמוֹ בֵּין אַבְנֵי הַכֹּתֶל.

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

גרביטציה

הַגְּרָבִיטַצְיָה, הַיּוֹם, כְּבָר מֵהַבֹּקֶר
מִשְׁתַּנָּה כְּמוֹ מֶזֶג־אֲוִיר הֲפַכְפַּךְ
לְרֶגַע מִשְׁקָלִי כְּמוֹ שֶׁלֶד בָּקוּעַ שֶׁל מִגְדָּל נָטוּשׁ,
וְרִידַי פּוֹקְעִים מִן הַמַּאֲמָץ לֹא לִטְבֹּעַ מַעְלָה בַּשָּׁמַיִם.
קוֹלוֹת שְׁכֵנַי מַלְעִיגִים אַחֲרַי
תָּמִיד חָשְׁדוּ בְּמַשֶּׁהוּ לֹא־מְהֻגָּן.
גַּם צְפִיפוּת הָאֲוִיר מִשְׁתַּנָּה, קָשֶׁה לִנְשֹׁם
כְּשֶׁהוּא צָמִיג כְּמוֹ זֵעָה חֲרוּכָה וְדָלִיל
כְּמוֹ בָּשָׂר מְנֻפָּח, מִתְפַּקֵּעַ
כְּמוֹ קוֹלוֹת אוֹבְדִים קוֹרְאִים בֶּחָלָל.

הַקּוֹל אֵינוֹ עוֹבֵר. נָמוֹג. כְּבָר הִתְפַּזֵּר.

40 יונתן יובל / שירי ההומו אורבנוס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

דמות הכֹּהן הגדול בציורו של טיציאן "המדונה מוצגת במקדש"

הִיא מַבִּיטָה בּוֹ, יָדָהּ נְשׂוּאָה
וּכְבָר בִּטְנָהּ הַקְּטַנָּה קְמוּרָה קַלּוֹת
וְנִתָּן לִרְאוֹת בָּהּ כִּבְכַדּוּר בְּדֹלַח שֶׁל מְכַשֵּׁף נוֹדֵד
אֶת נַחֲלֵי הַדָּם מְצִיפִים אֶת יְרוּשָׁלַיִם
אֶת עַמּוֹ נָפוֹץ לְכָל רוּחַ, הָאֲדָמָה קְשׁוּחָה מִדְּמָעוֹת,
הֵד יִלְלַת זְאֵבִים נֶאֱבָקִים עַל הַגְּוִיּוֹת.

וּלְרֶגַע רַק שְׁנֵיהֶם בָּעוֹלָם
זָקֵן לְמוּד סֵבֶל, אָדָם יְהוּדִי
שֶׁהָיָה בְּקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים וְיָצָא בַּחַיִּים
מוּל יַלְדָּה מַלְאָכִית בְּשִׂמְלָה תְּכֻלָּה
(כֹּה רַכָּה! כַּמָּה יִכְמַהּ
כָּל אָדָם לְמַבָּטָהּ!)

וְהַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת בְּיָדָהּ.

ונציה, גלריית האקדמיה לאמנויות יפות

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

מדריגל

כָּאן מַמָּשׁ, מִתַּחַת לָעֵץ
שָׁכַבְנוּ יַחְדָּו.
הָיִינוּ הֲכִי אֲהוּבִים בָּעוֹלָם
הֲכִי בָּעוֹלָם.
אַבִּיר בָּא וְחָטַף אוֹתָהּ אָז —
חָטַף אוֹתָהּ אָז.
לְטִירַת הָאָדוֹן הוּא נָשָׂא אוֹתָהּ
מֵאָז לֹא שָׁמַעְתִּי שִׁמְעָהּ,
לֹא שָׁמַעְתִּי שִׁמְעָהּ.
רַע לִי, אָבַד לִי אָשְׁרִי
נִגְזַל אוֹצָרִי.
מֵאָז אֲנִי מִתְיַפֵּחַ
עַל מַר גּוֹרָלִי.
מַה לִּי בְּאֵלֶּה חַיַּי
מִלְּבַד כְּאֵבִי, מִלְּבַד כְּאֵבִי
מָרִים חַיַּי מִמּוֹתִי
חַיַּי מִמּוֹתִי.

הָעֶרֶב יֵעָרְכוּ רִקּוּדִים בַּכִּכָּר:
אֶגַּשׁ לְמָתִילְד (הִיא דָּחֲתָה אוֹתִי כְּבָר)
אֲדַבֵּר, אֶתְחַנֵּן, אֶתְיַפֵּחַ מָרָה —
מָתִילְדָה קָרָה —
אֲדַבֵּר, אֶתְחַנֵּן, אֲבַכֶּה גּוֹרָלִי
הַלַּיְלָה אוּלַי יִתְמַזֵּל מַזָּלִי
יִתְמַזֵּל מַזָּלִי.

סאן־ג׳מיניאנו, 2001

42 יונתן יובל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 22.7 x 15 ס"מ!

גַּם הַנְּסִיכָה הֲכִי מְעֻדֶּנֶת שֶׁיֵּשׁ
גַּם קֵיסָר יַפָּן בְּאַרְמוֹנוֹ הַמְלֻטָּשׁ
אֵינָם נְקִיִּים
כְּמוֹ פּוֹעֵל תְּרְכִּי אַחֲרֵי שְׁבוּעַ עֲבוֹדָה
בְּצֵאתוֹ מִן הַחַמָּאם.

43 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

Levins Wake*: בעקבות "חיי המתים" לחנוך לוין

אַף אֶחָד לֹא יִשְׁכַּן עִם חֲנוֹךְ לֵוִין בְּמִטָּתוֹ
אָמַר לְעַצְמוֹ
אוֹ־טוֹ־טוֹ.
אֲנָשִׁים יֵלְכוּ לִצְפּוֹת בְּיִסּוּרֵי אִיּוֹב
מְבֻיָּמִים בִּידֵי אַחֵר
עָדִיף מִשֶּׁיִּצְפּוּ בְּיִסּוּרָיו־שֶׁלּוֹ.

הָאָדָם הָרִאשׁוֹן שֶׁהִתְבַּיֵּשׁ לָמוּת.
לֹא הֶאֱמִין בַּחִדָּלוֹן: נָקִי מִדַּי, כִּמְעַט מָתוֹק.
לִקּוּק אַחֲרוֹן, שְׁאֵרִיּוֹת שֶׁל רֹק.
בְּכָל הַהִיסְטוֹרְיָה, הַיָּחִיד
שֶׁלֹּא הִתְנַחֵם בְּשׁוּם הַשְׁלָמָה: שֶׁכָּכָה זֶה.
וְאוֹי לָנוּ וְלִבְנֵינוּ וְלִבְנֵי בָּנֵינוּ
שֶׁמּוֹתֵנוּ לְדִרְאוֹן עוֹלָם לֹא פָּחוֹת מֵחַיֵּינוּ.
וְכָל אִשָּׁה וְכָל אִישׁ נֶחְשָׁבִים
הוּמָנִיזְם מַקִּיף, חָל גַּם עַל הַמֵּתִים.

אֵין אוּלַי אֵימָה גְּדוֹלָה יוֹתֵר
מָקוֹר מַתְמִיד לִכְלִמָּה וָצַעַר:
הַמָּוֶת מַפְסִיק רַק אֶת הַחַיִּים, לֹא אֶת הַקִּיּוּם.
הַכֹּל רַק יֵהָפֵךְ יוֹתֵר מְכֹעָר.

וְכָל הַמִּלִּים יֹאבְדוּ בַּדְּרָכִים
בֵּין שַׁחֲרִית לִנְעִילָה
וְכָל הַמַּעֲשִׂים יִהְיוּ מֶחְדָּלִים בְּרוּחַ עַזָּה
גּוּפוֹת פּוֹקְעוֹת זָבוֹת שֶׁמֶן וְרִמָּה.

44 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

(הַאִם זֶה עִנְיָן שֶׁל אֱמוּנָה?)
לְכוּ לַקָּטָקוֹמְבּוֹת שֶׁתַּחַת הַחַיִּים בָּעִיר פָּרִיז
וְתָחוּשׁוּ הַרְוָחָה.
הַגֻּלְגָּלוֹת לֹא מְגַחֲכוֹת, לֹא מִתְבַּיְּשׁוֹת, לֹא תְּמֵהוֹת
הֵן לֹא
אֵין "הֵן" שֶׁיִּהְיוּ לֹא
כְּמוֹ שֶׁלַּמֵּת אֵין אוֹר, אֵין לוֹ אֲוִיר אוֹ מַיִם
rien de rien
keine, nein!
אֶפְשָׁר לְהֵרָגַע.

חֲנוֹךְ לֵוִין, שֶׁאֵינְךָ,
כָּךְ אֲנִי מְקַוֶּה לְעַצְמִי –
שָׁלוֹם לַעֲפָרְךָ
שָׁלוֹם גַּם לַעֲפָרִי.

* בהעדר גרש בשם ספרו של ג'יימס ג'ויס, *Finnegans Wake*, ניתן לתרגמו כמקובל, כ"ליל השימורים של פינגן" – אך גם כ"פינגנים מתעוררים" (ויש נוספים).

45 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

Contra פַּרְמֶנִידֶס:
אסטרונומיה, או מדעי היֵש

קְלַסְטְרוֹפוֹבְיָה מְחַלֶּטֶת:
הָעוֹלָם הָאָרוּר פָּשׁוּט קָטָן מִדַּי.
מִדְבָּרִיּוֹת, יַמִּים —
לֹא מְשַׁנֶּה —
מִכְרוֹת, דְּרָכִים
בֶּאֱמֶת לֹא מְשַׁנֶּה מָה
הַכֹּל כָּאן בַּסְּבִיבָה
מְשֻׁעְבָּד לְכֹחַ הַמְּשִׁיכָה.
הַמַּסָּה הָאֲרוּרָה שֶׁל הַכַּדּוּר הַדָּחוּס
עַל קְרוּמוֹ הַדָּחוּק וְצִמְצוּמוֹ הַפָּחוּס
אָסִיר שֶׁל אִישׁ נָבָל: קוֹפֶּרְנִיקוּס.
כָּל תָּא מִגּוּפִי הַמְמָאֵן כָּבוּל
כְּמוֹ טִיטָן מְרֻתָּק בַּעַל כָּבֵד אָכוּל
כְּמוֹ עָשִׁיר לִזְהָבוֹ, כְּמוֹ זַיִן לְכּוּס
לְסֶלַע דָּחוּק בְּכֶלֶא מָאוּס.

לֹא לִי הַיֶּדַע הַזֶּה, הַמְצַמְצֵם
הַמְדֻיָּק, הַמְּשַׁמְּמִים, הַשָּׁקוּל, הַמִּשְׁתַּלֵּם
טוֹבוֹת לִי מִמֶּנּוּ סְפִירוֹת אֲחֵרוֹת:
הַבְּדָיָה, הַתְּנוּעָה, הַסִּפּוּר הַמֻּמְצָא
הַקּוֹל, הַלְּחִישָׁה, הַלִּטּוּף, הַשְּׁמוּעָה
הַיֵּשׁ יֶשְׁנוֹ, אַךְ כָּךְ גַּם הָאַיִן.

46 יונתן יובל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

אֵין בַּגָּן הַזֶּה מְגָרְשֵׁי שֵׁדִים מִקְצוֹעִיִּים
הַזְּקֵנָה עוֹשָׂה אֶת הַמְּלָאכָה בְּעַצְמָהּ.
הַיַּלְדָּה שֶׁלְּיָדָהּ מַבִּיטָה בַּסְּנָאִים:
הַתְּנוּעוֹת הַגַּלִּיּוֹת שֶׁל גּוּפָם עוֹבְרוֹת לַזָּנָב
כְּמוֹ אַדְוָה בָּעֵשֶׂב
כְּמוֹ צֵל.
הַשֶּׁמֶשׁ שׁוֹקַעַת
גַּם הַיַּלְדָּה
גַּם הַיַּלְדָּה
מְשׂוֹחַחַת עִם עַצְמָהּ.
הַזְּקֵנָה מִתְנַעֶרֶת
יֵשׁ הֲפוּגָה בַּמִּלְחָמָה
עִם הַשֵּׁד
עִם עַצְמָהּ
עִם חֲשֵׁכָה.

וְכָעֵת גַּם הַסְּנָאִים שׁוֹקְעִים לְאִטָּם.

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

רקוויאם למערכת יחסים

שמעתי שביער, אדם שחושב שהוא הולך בקו ישר, בעצם הולך במעגל.
לפיכך ניסיתי ללכת במעגל, בתקווה ללכת בקו ישר.

בקט, מולוי

הוּא: יֵשׁ לְצַיֵּן שֶׁמִּן הַהַתְחָלָה
הָיוּ הָעִנְיָנִים יְגֵעִים
לֹא נוֹעַדְנוּ זֶה לָזֶה
אֵין מַה לְהַרְבּוֹת בְּדִבּוּרִים.

הִיא: מִזְּמַן קָדוּם הֶאֱמַנּוּ בָּאֵלִים
וְכָעֵת אָנוּ כּוֹפְרִים
לֹא בְּשֶׁל הַחְלָטָה, אֶלָּא
מֵהִתְעַיְּפוּת שְׂרִירֵי הַגַּאֲוָה.

(הוֹאִיל וְנִרְמְזָה פְּגִיעָה בְּגַבְרִיּוּתוֹ, הוּא אָנוּס לְהָגִיב)

הוּא: טִיּוּל בַּגָּלִיל זֶה דָּבָר נָעִים
בִּתְנָאֵי חֹם וַחֲרָקִים מְסֻיָּמִים.
שׁוּב אֵין תּוֹחֶלֶת בִּפְנִיָּה לִנְבִיאִים
לָכֵן אַל תִּשְׁלְחִי לִי מִכְתָּבִים.

(הָרְמִיזָה הַבְּרוּרָה לַיַּלְדּוּת מַעֲלָה חִידוֹת נוֹשָׁנוֹת וְסוֹדוֹת נוֹרָאִים)

הִיא: גַּם חוֹר בָּאוֹזוֹן לֹא יַסְתִּיר
מַה שֶּׁשְּׁנֵינוּ כְּבָר יוֹדְעִים –
וְאֵין לָנוּ צֹרֶךְ בְּאוֹבוֹת וּבְיִדְּעוֹנִים.
כְּשֶׁאֶתְבּוֹנֵן לַשָּׁמַיִם מָחָר
מִי יַצִּיעַ לִי שַׁי כּוֹכָבִים?

48 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

הוּא (בְּנִסָּיוֹן לְהָסִיר מֵעָלָיו אַחֲרָיוּת):
אֵין זוֹ אַשְׁמָתִי שֶׁבְּנוֹתַי גְּדֵלוֹת
אַף אִם הִיא רְחוֹקָה כַּיָּם
אֲיֻמָּה אִמָּן כַּנִּגְדָּלוֹת.

וְאִלּוּ הִיא (בִּתְחוּשַׁת עִרְעוּר עַל בִּטְחוֹנָהּ):
הֲרֵי מִמֵּילָא אֵין מַגָּע בֵּין הַדְּבָרִים
תָּמִיד קַיֶּמֶת שִׁכְבַת אֲוִיר שְׁקוּפָה
בֵּין הַחַמְצִיץ לַטַּעַם
בֵּין הַזַּיִן לָאִשָּׁה.

(וּבַחֲשָׁשׁ שֶׁהַהִתְנַצְּלוּת אֵינָהּ מִתְקַבֶּלֶת כָּרָאוּי)
גַּם הַזִּכָּרוֹן עוֹבֵד עַל תְּנוּפָה:
פַּעַם, פַּעֲמַיִם הוּא מְסֻגָּל לְהַתְחִיל מֵהַתְחָלָה
לֹא יוֹתֵר מִזֶּה.

בְּמַקְהֵלָה (בִּתְחוּשָׁה שֶׁכָּל הַמָּאוּס וְהַיָּשָׁן טוֹב לְאֵין שִׁעוּר
מֵהֶחָדָשׁ וְהַבִּלְתִּי־צָפוּי):
גַּם אִם בְּמַקְהֵלָה אָנוּ נִשְׁמָעִים
אֵין בְּכָךְ כְּדֵי לְפַצּוֹת עַל זִיּוּפִים פְּרָטִיִּים.

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

הַגָּן

"הֶהָיָה הַגָּן מְצִיאוּת אוֹ חֲלוֹם?"
בורחס

אֲנִי מְהַרְהֵר בְּכָךְ בַּלֵּילוֹת
לְעִתִּים, כְּשֶׁעֵינַי הַפְּקוּחוֹת צוֹפוֹת בָּאַיִן
בּוֹ נִבַּט שִׂכְלִי. אֲנִי מְשַׁחְזֵר אֶת עֲווֹנִי,
הַמִּיתוֹס שֶׁהוֹרַשְׁתִּי לְבָנַי. בִּמְיֻחָד עוֹלֶה
בְּדַעְתִּי הַזַּיִת הָעַתִּיק אֲשֶׁר
הֵנֵץ בְּקָדְקֳדוֹ הַדְּרוֹם־מִזְרָחִי שֶׁל הַגָּן
(וּכְבָר נֶאֱמַר שֶׁצּוּרָתוֹ מְחֻמֶּשֶׁת)
הַאִם חֲרִיצֵי אֵינְסוֹף בַּשָּׁנִים שֶׁשְּׂרָגוּהוּ
הִשְׂכִּיל עַצֵּב מֹחִי הַדַּל, הַמִּתְחַקֶּה עֲדַיִן אַחַר
מַשְׁמָעוּתוֹ שֶׁל דִּבּוּר לְלֹא מַרְאֶה אוֹ קוֹל?
מוּבָן, נִתָּן לִדְרֹשׁ בָּאִשָּׁה שֶׁלְּצִדִּי: כִּבְכָל
לַיְלָה אֲנִי מִתְפַּתֶּה לָצֶקֶת בָּהּ, כְּעוֹפֶרֶת רוֹתַחַת, אֶת
הַשְּׁאֵלָה, כִּבְכָל לַיְלָה אֲנִי שָׂם מַחְסוֹם לְפִי
מַבִּיט בְּקִמְטֵי הַתֹּם הַקּוֹרְנִים מֵעֵינֶיהָ בְּצֵל
הַמָּאוֹר (אוֹ לְבֹהַק הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת)
גּוֹהֵן אֶל חֲמִימוּתָהּ וּמֵסִיר בְּיָד חֲשָׁאִית וְרַכָּה אֶת עֲלֵי הַתְּאֵנָה

50 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

וולטר בנימין

הוּא רוֹכֵן לְפָנַי וְכוֹתֵב אֶת שְׁמוֹ
כְּמוֹ הָיוּ אֵלֶּה דִּמְדּוּמֵי חַיָּיו הָאוֹזְלִים.
אֶלָּא שֶׁאֶמְצַע הַיּוֹם כָּעֵת
וְאָנוּ אֲנָשִׁים מֻטְעִים בְּמוֹעֵד שָׁגוּי.
הַלַּיְלָה יַעֲרֹךְ סֵיאַנְס
יִתְחַטֵּא כִּמְלוֹתָיו הַמַּלְבִּינוֹת שֶׁל מֶלֶךְ בִּמְצוּקָה.
כָּל שֶׁנֶּאֱמַר אָז הָיָה
צַר לִי מְאֹד.
אֲהָהּ, כַּמָּה צַר לָנוּ, לוּ רַק יָדַעְתָּ.

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

בַּחֲלוֹמוֹתַי אֲנִי מִתְיַצֵּב מוּל הַסַּרְטָן שֶׁקָּטַל אֶת סָבִי
בּוֹא, אֲנִי אוֹמֵר לוֹ, נִרְאֶה אוֹתְךָ גֶּבֶר
הוּא מִשְׁתַּמֵּט בַּחֲלַקְלַקּוּת שֶׁל רוֹצֵחַ, מִתְחַנֵּף,
מִיָּד יַחֲזֹר — הַבּוּרְסָה תֵּכֶף נִסְגֶּרֶת —
אַךְ כְּשֶׁהוּא מִתְרַחֵק שׁוּב אֲנִי רוֹאֶה אֶת הַדְּמוּת הָאֲהוּבָה
הַכְּתֵפַיִם הָרְחָבוֹת, הַקּוֹמָה קְצָת כְּפוּפָה
יַקִּירִי אֲנִי אוֹמֵר לוֹ יַקִּירִי אֲהוּבִי

52 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

שיר לְאלון

לאלון בן־שחר, 1965-1986

אַתָּה חוֹזֵר לָנוּעַ בַּכְּזִיב
מְהִירוּת מְבֻקֶּרֶת בְּמַחְשָׁבָה
מְרַחֵף גִּבְעוֹל מֵעַל לָאֲדָמָה

אֵין לְךָ כִּוּוּן, אוֹ דֶּרֶךְ
אַתָּה נָע בְּמֶרְחַב הַחַיִּים
הַחַיִּים מִשְׁכָּנְךָ

53 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אורְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

קינות לאיקָרוֹס

1. קינת הזר

כְּבַעֲטֶרֶת דַּפְנָה עֲטוּהוּ הַנִּימְפוֹת אֲצוֹת
הָעוֹף וְהַדָּגָה לֹא נָגְעוּ בִּבְשָׂרוֹ.
– אִיקָרוֹס מְלַחֲשִׁים הַגַּלִּים הַבֵּט
אָבִיךָ מְעוֹפֵף מִמַּעַל
דִּמְעוֹתָיו מַרְתִּיחוֹת אֶת הַיָּם.

גַּם אֲנִי מֵאֵט מַהֲלָכִי.
בְּשֵׁם הָאָב
בְּשֵׁם הַיָּגוֹן
בְּשֵׁם הָאֲוִיר הַתּוֹמֵךְ בַּתְּעוּפָה.
אָמְנָם אֵינִי זוֹכֵר אֶת הַמָּקוֹם בִּמְדֻיָּק
חָדַלְתִּי לְהַפְלִיג בַּיָּם הָאִיקָרִי.
כָּל צֵל מָהִיר יַחְרִידֵנִי:
שׁוּב?

54 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

2. קינת המינוטאור

הַמִּינוֹטָאוּר הִתְבּוֹנֵן בְּעַד סֶדֶק
וְרִגּוּשׁ חָדָשׁ סִמֵּר אֶת קַרְנָיו:
הַטֶּרֶף, הַדָּם שֶׁנִּמְלַט
יָדַע לָעוּף.
כַּמָּה טוֹב שֶׁלֹּא הִשַּׂגְתִּי אוֹתָם, חָשַׁב בַּהֲקַלָּה
כָּעֵת כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה אוֹתָם עָפִים
הוּאַר לִי בַּמָּבוֹךְ.
וְאַף אִם עָתִיד לָבוֹא אָדָם וְחֶרֶב בְּיָדוֹ
עַל הַמַּיִם יִתְעַכֵּב לְלַקֵּט מֵהַנּוֹצוֹת
כֹּה מְחֻכָּמָה מְלַאכְתָּן.

אֶת גּוּפוֹ הָאַדִּיר עַד זוֹב דָּמוֹ הַפִּרְאִי
הֵטִיחַ בַּמִּסְתָּרִים שֶׁבָּנָה הָאָב.
לוּ פָּרַץ דַּרְכָּם
כְּדוֹלְפִין מְאֹהָב הָיָה חוֹתֵר אֶל אִיקָרוֹס
טֶרֶם יַחְנְקוֹ סְבַךְ הַנּוֹצוֹת הַלַּחוֹת
כְּשִׁירָה אַחֲרוֹנָה שֶׁל יָרֵחַ גּוֹוֵעַ
הָיָה נוֹשֵׂא אוֹתוֹ מִשָּׁם בְּקַרְנָיו.

55 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

3. קינת שוכני הים

הַנִּימְפוֹת:
אֶתְמוֹל? אוּלַי
אוּלַי אֲפִלּוּ הַיּוֹם אַחַר הַצָּהֳרַיִם
חָלְפוּ מֵעָלֵינוּ הָאָב וְהַבֵּן.
מִמַּעַל חָגָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ
כְּנָפֶיהָ רוּחָנִיּוֹת יוֹתֵר, לֹא עָבְרוּ בְּכוּר הַמַּצְרֵף
שֶׁל שַׁעֲוָה מְפַעְפַּעַת.
אָנוּ דְּרוּכוֹת אָנוּ מוּשָׁטוֹת אֶל הַנּוֹצוֹת
אֶצְבְּעוֹתֵינוּ יָמֹשׁוּ אֶת הַגּוּף
אָנוּ יָפוֹת
אָנוּ עָפוֹת
מִכְּנָפָיו נַתְקִין לָנוּ כְּנָפַיִם קְטַנּוֹת
אֲחָיוֹת קְטַנּוֹת נִהְיֶה לוֹ.

הַשְּׁחָפִים:
נְשִׁימָה נִפְלְטָה כְּמוֹ אֲנָחָה קְטַנָּה כְּמוֹ שְׁרִיקָה
(כְּמוֹ צֵל קָטָן עַל עָנָן אוֹ צִפְצוּף בַּקֶּשֶׁר)
גַּם הוּא נוֹכַח בְּעַגְלוּתוֹ שֶׁל הָעוֹלָם
וְשׁוּב אֵינֶנּוּ מִתְבּוֹנֵן בְּשׁוּם דָּבָר מְסֻיָּם.

הַדָּגִים הַמְעוֹפְפִים:
דָּמוֹ קָרוּשׁ עַכְשָׁו, כְּבָר
הִתְקַשָּׁה כְּעִנְבָּר.
שֶׁכֵּן מָתַי
מָתַי בְּדִיּוּק מֵת אָדָם נוֹפֵל?

(לְשֵׁמַע הַדְּבָרִים אֵין סַרְטַן הַנָּזִיר יָכוֹל לְהִתְאַפֵּק:)
וְכַמָּה בְּדִיּוּק אוֹרֵךְ רֶגַע הַקְּפִיאָה
שֶׁבֵּין הַנְּסִיקָה וּבֵין הַנְּפִילָה?

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

פּוֹסֵידוֹן הַזָּקֵן:
מַה צַּר
עֶלֶם מְכֻשָּׁר
לוּ הָיִיתִי חָשׁ לְתָפְשׂוֹ
הָיָה מֵיטִיב לְשַׁמֵּשׁ בְּאֻרְוֹתַי.
כָּעֵת, מְשֻׁעְבָּד לְאָחִי. בִּזְבּוּז: בִּנְפָשׁוֹת
הוּא עָשִׁיר יוֹתֵר מִדַּי.

(הַנִּימְפוֹת: אֲבוֹי!)

הַקּוֹסְמוֹנָאוּט:
רָאִיתִי אוֹתוֹ עוֹלֶה, מִשְׁתַּהֶה
וְרָאִיתִי אוֹתוֹ בִּנְפִילָתוֹ.
בְּכָל אֹפֶן
אֵין לִי יוֹתֵר תְּשׁוּבוֹת מֵאֲשֶׁר לָאֲחֵרִים.
אֲנִי יוֹדֵעַ בְּדִיּוּק מַה הוּא רָאָה
אַךְ לְעוֹלָם לֹא אֵדַע אֵיךְ רָאָה זֹאת.

הַנִּימְפוֹת:
כְּשֶׁאָנוּ מַקִּיפוֹת אוֹתְךָ
הָרוּחַ שׁוֹרֶקֶת
אֶת שִׁמְךָ
בַּקֶּצֶף.
נַחְנֹט אוֹתְךָ
בְּתוֹךְ צִדְפָּה
שְׁקוּפָה

(וּבְבֶהָלָה:)
אַךְ הַמְתֵּן אִיקָרוֹס יֶלֶד מָתוֹק
רְאוּ אֲחָיוֹתַי
הָאָדָם מַמְשִׁיךְ בִּנְפִילָתוֹ אֶל בֶּטֶן הָאֲדָמָה

57 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

4. קינת חנה

בְּחֶדֶר גָּדוֹל נֶאֱסָפִים הָאָבוֹת
מְקִימִים עֲמֻתָּה רִגְשִׁית.

סֵדֶר הַדּוֹבְרִים
(כְּאַבְרָהָם, כְּפַרְעֹה, כֵּאלֹהִים עַצְמוֹ
מַקְרִיב הָאָב אֶת בְּכוֹרוֹ):
– אַבְרָהָם:
בְּנִי עָקוּד עַל הַמִּזְבֵּחַ
– אָמֶנְחֹתֶפּ אוֹ רַעַמְסֵס:
בְּנִי נִקְטַף מִיצוּעוֹ
– דֶּדָלוֹס:
בְּנִי אָסוּר בְּנוֹצוֹת
– אֱלֹהִים:
בְּנִי מְסֻמָּר אֶל הַקֶּרֶשׁ
– חַנָּה:
וַאֲנִי עָקַדְתִּי שִׁבְעָה מִזְבְּחוֹת
וְאַתֶּם אֶחָד
וְכִי טַעַם לָכֶן שֶׁמֵּהֶם
נִשְׁחֲטוּ בַּחֶרֶב אוֹ שֶׁגֻּלְגְּלֹתָם רֻצְּצָה אֶל הָאָרֶץ?
הֲרֵי לֹא בִּשְׁבִילִי עָקַדְתִּי אוֹתָם
וְהָיְתָה לִי דֶּרֶךְ אַחֶרֶת
שֶׁכָּעֵת אֲנִי מְטֹרָפָה
נָדָה בִּנְתִיבִים אֵינְסוֹפִיִּים,
מְלַקֶּטֶת שִׁבְרֵי עֲצָמוֹת מְעֻוָּתוֹת
כְּוִיּוֹת בַּרְזֶל מְלֻבָּן וּלְבוֹנָה
פִּרְקֵי עֲצָמוֹת שֶׁפֹּרְקוּ עַל הַגַּלְגַּל
נְשָׁמוֹת שֶׁהוּשְׁמוּ בַּסַּד עַד הִצְטַמְּקוּתָן,
פָּנִים מְחֻטְּטֵי דֶּבֶר (לֹא, הַלָּלוּ בְּעֶצֶם
אֵינָם מְעַנְיְנִים אוֹתִי)
אוּלַי זֶה עוֹד מַרְאֶה עַל תִּקְוָה
אֲבָל אֵינֶנִּי חוֹשֶׁבֶת שֶׁאֵלֵד עוֹד יְלָדִים.

שירי מולדת

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

שיר מולדת [1]

א

הַכַּבָּאִים יוֹצְאִים אֶל הַשְּׂרֵפָה
הַשּׁוֹטְרִים אֶל הַגְּנֵבָה
הַצָּבָא אֶל הַצַּר.

מֶחְלַק הַמּוּסָר

אוֹסֵר אֶת הַזּוֹנָה.
כַּבַּאי נִשְׁמָט מִן הַסֻּלָּם
הַצָּבָא גּוֹמֵר
לִירוֹת אֶת כָּל
הַפְּגָזִים שֶׁבַּמַּחְסָן.
חָתוּל סוּמָא מְשׁוֹטֵט בְּבֵית־קְבָרוֹת.

אֲנָשִׁים מְעַשְּׁנִים בִּגְנֵבָה
אֶזְרָחִים וְעוֹבְדִים זָרִים
עוֹמְדִים בַּתּוֹר לְמִשְׂרַד הַפְּנִים.

מִכְנְסֵי הַחֲשׁוּדִים מְשֻׁלְשָׁלוֹת
פְּנֵיהֶם הָאַחֲרוֹנוֹת מֻפְנוֹת אֶל הַקִּיר.

וּבְיוֹם שִׁשִּׁי נֵצֵא לִקְנִיּוֹת
שֶׁלֹּא לְהִתָּקַע בַּחַג בְּלִי.

כָּל בֹּקֶר אֲנִי נוֹפֵל אֲלֵיכֶם כְּמוֹ מִמָּטוֹס
כְּמוֹ דָּג שֶׁמַּכְחִישׁ אֶת הַמַּיִם
וְצוֹלֵל מַעְלָה, אֶל הָאֲוִיר.

61 יונתן יובל / שירי ההומו אורְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

ב

אַרְצִי הִיא כְּמוֹ חוֹל.
שְׂפָתָהּ, חֻקּוֹתֶיהָ
גְּבוּלוֹתֶיהָ, אַדְמָתָהּ.
שִׁוּוּי מִשְׁקָלָהּ אֵינוֹ מְשֻׁוֶּה לְנֶגְדָּהּ:
יָמָּה וָקֵדְמָה דְּחוּקִים זֶה בָּזֶה
אֲנָשֶׁיהָ מִתְבּוֹנְנִים בִּמְטוֹסִים מַמְרִיאִים
בִּכְמִיהָה.
מְגוּרֵיהֶם צָצִים בְּשׁוּלֵי הַדְּרָכִים
קִירוֹת מָטִים טֶרֶם הֻשְׁלְמוּ.
מְדִינָאֶיהָ מִתְאַבְּקִים בַּכְּבִישִׁים
מַסְתִּירִים פְּנֵיהֶם בְּוִילָאוֹת שֶׁל חַלּוֹנוֹת
מְמֻגָּנִים.
מַזְגָּנִים פּוֹלְטִים חֹם וְלַחוּת
בְּנוֹתֶיהָ וּבָנֶיהָ דָּרִים בְּבוּעוֹת
מְזִינִים אֶת יַלְדֵיהֶם כָּעוֹלֶה בִּידֵיהֶם
מְמַלְּאִים פִּיס
מְכַלְכְּלִים בִּזְהִירוּת תָּוֵי קְנִיָּה.
אֱלֹהֵיהֶם מֻסְתָּר מִפְּנֵיהֶם.
כּוֹתְבִים סְפָרִים
כּוֹתָרוֹת בָּעִתּוֹנִים
עֲסָקִים וְשֵׁמוֹת קָמִים וְנוֹפְלִים.

לִשְׁכַּת הַתַּעֲסוּקָה הִיא לִשְׁכַּת הָאַבְטָלָה
כֹּחוֹת הַבִּטָּחוֹן מְחַרְחֲרִים מִלְחָמָה
מִשְׂרַד הַחִנּוּךְ מַרְבֶּה אֶת הַבַּעֲרוּת
וּמִשְׂרַד הַדָּתוֹת אֶת הַכְּפִירָה.

62 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

"דִּבּוּרִים רֵיקִים,
שְׁתִיקָה רוֹעֶמֶת".

פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל עַכְבָּרִים
נִכְנָסִים וְיוֹצְאִים
פֶּנְסִיָה שֶׁל אַרְבָּעָה אָחוּז לְשָׁנָה
חוֹטְפִים קְצָת גְּבִינָה
אַנְשֵׁי בִּטָּחוֹן
"אֵימֵי מִלְחָמָה".
אֲנִי גָּר כָּאן, בָּאֶמְצַע.
אֲנִי כָּל זֶה.

63 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

★

שִׁירֵי שִׁבְחֵי הָאֲדָמָה
שִׁירָה חֲדָשָׁה
הַלְלוּיָהּ.
הַדֶּרֶךְ הַיְחִידָה לִהְיוֹת
עַל הָאֲדָמָה הַקְּשׁוּחָה הַזֹּאת
הִיא לְהַקְרִיב קָרְבַּן הַדָּם.
אֵין כָּאן שׁוּם דִּמּוּי, עִדּוּן אוֹ מַסֵּכוֹת.
לוֹקְחִים בֶּן־אָדָם
שׁוֹחֲטִים אוֹתוֹ בֶּעָפָר הֲכִי טָחוּן שֶׁיֵּשׁ
דָּם זוֹלֵג נִסְפָּג.
זוּגוֹת יוֹצְאִים בְּלֵיל יָרֵחַ
לֹא יָשׁוּבוּ לְבֵיתָם
סוֹדָם יִתְגַּלֶּה לַמָּחֳרָת.
כָּל הַמְּקוֹמוֹת הַנֶּחְבָּאִים כְּבָר נִפְרְצוּ, אֲנִי מִתְפַּלֵּא
שֶׁאֲנָשִׁים אֵינָם עוֹשִׂים אֶת זֶה בַּחוּץ כְּמוֹ כְּלָבִים
בְּעָפָר יָבֵשׁ בֵּין קוֹצִים וְקַנְיוֹנִים
הֲרֵי הַמָּוֶת כָּאן פְּרָטִי הַרְבֵּה פָּחוֹת.

64 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

בלדה לח"כ

לַחֲבֵר הַכְּנֶסֶת אֵין חֲבֵרִים
יֵשׁ לוֹ לִשְׁכָּה זְעִירָה, חֲצִי מַזְכִּירָה
תְּלוּשִׁים לַמִּזְנוֹן, חֲלִיפָה הֲדוּקָה.
אֲרוּחוֹת צָהֳרַיִם
נְסִיעוֹת חִנָּם בְּרַכֶּבֶת יִשְׂרָאֵל.
בְּעוֹנַת הַבְּחִירוֹת הַמֻּקְדָּמוֹת
הוּא נוֹדֵד בֵּין הַסְּנִיפִים
הָאָרֶץ לֹא נִדְמֵית לוֹ אָז קְטַנָּה.
אֲבָל בְּעִקָּר הוּא הוֹלֵךְ לַחֲתֻנּוֹת וּלְבָרֵי־מִצְוָה
בַּמִּסְעָדוֹת מִישֶׁהוּ תָּמִיד יַנִּיחַ
בָּרֶגַע הָאַחֲרוֹן, יָד עַל זְרוֹעוֹ: עֲזֹב, עָלַי.
וְהוּא אֲפִלּוּ לֹא אוֹהֵב בִּמְיֻחָד לֶאֱכֹל
וּשְׁנֵי בַּקְבּוּקֵי סִינְגְל־מַאלְט
שׁוֹכְבִים אֶצְלוֹ חֲתוּמִים בַּמִּזְנוֹן כְּבָר יוֹתֵר מִשָּׁנָה.
הַיֶּלֶד לֹא לוֹמֵד לִקְרֹא כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ
וּלְבִתּוֹ מְצִיקוֹת בָּנוֹת בִּרְיוֹנִיּוֹת מִכִּתָּה מַקְבִּילָה.
יוֹם אֶחָד יַעֲרֹךְ גַּם לָהֶם חֲגִיגוֹת־מִצְוָה
וַחֲתֻנּוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁיְּהַלֵּךְ בָּהֶן זָר וּמַשְׁמִים וְיִתְמַהּ
מַזְכִּיר לְעַצְמוֹ בְּקוֹל כִּמְעַט רָם:
אַרְבָּעָה אֲחוּזֵי פֶּנְסְיָה לְשָׁנָה. מִצְטַבֵּר. כָּל שָׁנָה.
בְּמִטָּתוֹ נֶאֱנַח לַיְלָה אֶחָד עַל כֶּרֶס מְלֵאָה:
אַתְּ יוֹדַעַת, הָיִינוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת פֹּה מְדִינָה
יוֹתֵר טוֹבָה.
וְאִשְׁתּוֹ מִסְתּוֹבֶבֶת אֵלָיו עַל צִירָהּ
בְּתַדְהֵמָה.
חֲלִיפָה לֹא־חֲדָשָׁה מִתְקַמֶּטֶת עַל הַכִּסֵּא.
אַרְבָּעָה אֲחוּזִים לְשָׁנָה
אַרְבָּעָה אֲחוּזִים לְשָׁנָה

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

שיר מולדת [2]

שׁוּב יוֹם שִׁשִּׁי הַגָּדוֹל
זָן וּמְפַרְנֵס לַכֹּל
בָּשָׂר עַל הָאֵשׁ
כַּדּוּרֶגֶל מְשֻׁבָּח מֵאֶרֶץ אַחֶרֶת.
סֵפֶר נוֹסָף, "קוֹל חָדָשׁ בַּסִּפְרוּת הָעִבְרִית".
צְפִיפוּת הַמְּכוֹנִיּוֹת בַּכְּבִישִׁים אֲיֻמָּה
אַסְפַלְט חָרוּךְ מֵעֶצֶם הַתְּנוּעָה
שָׁחוּק מֵחִכּוּךְ, מֵהֶעְדֵּר־מְנוּחָה
כְּמוֹ לֵב.
בַּטֶּלֶוִיזְיָה מְדַבְּרִים עַל אֹכֶל
בָּעִתּוֹנִים כּוֹתְבִים עַל אֹכֶל
כֻּלָּם מִתְעַסְּקִים בְּאֹכֶל
וּמַסּוֹקִים וּפְצָצוֹת מְרַטְּשִׁים אֲנָשִׁים לַחֲתִיכוֹת.
שְׁאֵרִיּוֹת מֹחַ מְפֻזָּר נֶאֱסָפוֹת בְּמַלְקָטוֹת
חֶלְקִיקִים זְעִירִים נֶאֱגָרִים בְּשַׁקְדָנוּת לְהוּטָה.
וְעַל אַף הַהִשְׁתַּדְּלוּת הַגְּדוֹלָה
אֲטוֹמֵי־גוּפוֹת נוֹתָרִים בַּמֶּרְחָב
נִדְבָּקִים לִצְמִיגִים וּלְקִירוֹת
וּלְסוּלְיוֹת נַעֲלַיִם בַּיָּמִים הַבָּאִים.

הוֹלְכִים לַסּוּפֶּר, מְמַלְּאִים עֲגָלוֹת.
(מִסְתַּדְּרִים.)
יָמִים נוֹרָאִים
יָמִים לֹא־טוֹבִים
בַּעֲלֵי־חוֹב אוֹבְדִים
וּמָה, מַה לַּעֲשׂוֹת עִם הַיְלָדִים?
לִשְׁלֹחַ אוֹתָם לִזְרֹק אֲבָנִים?

66 יונתן יוּבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

לְמַגֵּן בְּגוּפָם מִבְצָרִים וּמְצוּדוֹת
דַּרְכָּם לִחְיוֹת חַיִּים רְגִילִים.
גַּם לָהֶם טוֹב לָמוּת בְּעַד אַרְצֵנוּ אַרְצָם?
שִׁיר הַיְלָדִים הֶחָדָשׁ־הַיָּשָׁן
Dulce et decorum est
pro patria mori
בְּגַנֵּי יְלָדִים שְׂרוּפִים וְעוֹמְדִים
מוֹלֵךְ־הַיְלָדִים הַמְזֻמָּר
בְּיִשְׂרָאֵל וּבְפָלַסְטִין.
בָּאָרֶץ הַזּוֹ הֵם לֹא עָתִיד
יְלָדִים מְתוּקִים מְטֻנָּפִים בְּרִיר וּבְדָם
הֵם כְּבָר עָבָר.

* Dulce et decorum est pro patria mori: "מתוק ונאה למות עבור המולדת". מתוך שירי תהילה מאת הוראציוס, המשורר הלטיני בן המאה הראשונה לפני הספירה.

67 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

עמוס

"לֵךְ בְּרַח?" — לֹא יִבְרַח אִישׁ כָּמוֹנִי!

אֵיךְ פָּסַעְנוּ, עָמוֹס וַאֲנִי
רַגְלֵינוּ בּוֹסְסוֹת בְּצוֹאַת הַבָּקָר

כָּעֵת, בִּבְרֹק עֵינֵינוּ לְשֵׁמַע הַסִּפּוּרִים הָעַתִּיקִים
נִפְקַד מְקוֹמוֹ הַשַּׁתְקָנִי מֵאֵצֶל הָאֵשׁ. בְּהַקְשׁוֹת שֵׂיָה לְהַמְלִיט
חָסַרְתִּי אֶת מַבָּטוֹ הַדָּאוּג וְיָדָיו הַבְּטוּחוֹת.
אֶת בָּנָיו רָאִיתִי גְּדֵלִים וְיוֹצְאִים לְמִלְחָמוֹת רְחוֹקוֹת
וְאֶת בְּנוֹתָיו נוֹתָרוֹת עֲגוּנוֹת.

שָׁמַעְתִּי עָלָיו חָמֵשׁ שָׁנִים יוֹתֵר מְאֻחָר
(אֲנִי כְּבָר נִשֵּׂאתִי וְהֲקַמְתִּי לִי
עֵדֶר קָטָן מִשֶּׁלִּי)
בְּבֵיתֵנוּ הִתְקַנּוּ מַיִם זוֹרְמִים
רָכַשְׁנוּ אַיִל, וְנָסַעְנוּ בְּטִיּוּל מְאֻרְגָּן
לִמְדִינוֹת הַיָּם. רַק שָׁם
נוֹדַעְנוּ אֶת שִׁמְעוֹ הַמְעֻנֶּה, אֶת
דְּבָרוֹ, שֶׁלָּנוּ דָּבָר לֹא הִגִּיד.
שְׁמוֹ נִלְחַשׁ בְּכָבוֹד הַשָּׁמוּר לִמְטֹרָפִים
בְּסַפְקָנוּת הַמְלַוָּה דְּבָרִים לֹא־מְהֻגָּנִים.
קוֹלוֹ רָעַם דְּבָרִים לֹא־לוֹ,
צֶדֶק תּוֹבְעָנִי מִדַּי.
בַּשָּׂפָה הַזָּרָה לָעוּ דְּבָרָיו, מִצְחוֹ יָקַד
כְּקָרְבָּן שֶׁלֹּא בְּעִתּוֹ, כְּמִנְחָה מְבִיכָה.
אֲנִי מוֹדֶה:
לֹא הֵבַנְתִּי מִלָּה מִמַּה שֶּׁאָמַר. סוֹף סוֹף,

68 יונתן יוּבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

מִנַּיִן יֵדַע דָּבָר
אָדָם שֶׁבָּא מִן הַבָּקָר?
אִם רוּחַ אֲדֹנָי תִּרְמֹז לוֹ בַּלַּיְלָה
יָקִיץ בַּחֲשַׁד, כִּי תַּן קָרֵב אֶל הָעֵדֶר
אוֹ כִּי בִּבְדִידוּתָהּ מַקְשָׁה שֵׂיָה לְהַמְלִיט.
עִם שַׁחַר יִתְנַעֵר וְיִתְמַהּ
לְמַרְאוֹת הֶהָמוֹן, הַחֲמְצָה וְהַדָּם
שֶׁל חֶזְיוֹנוֹתָיו הַלֵּילִיִּים.
וַהֲרֵי יַחְדָּו בּוֹסַסְנוּ בְּצוֹאַת הַבָּקָר.

כָּעֵת, בִּבְרֹק עֵינֵינוּ לְשֵׁמַע הַסִּפּוּרִים הָעַתִּיקִים
נִפְקַד מְקוֹמוֹ הַשַּׁתְקָנִי מֵאֵצֶל הָאֵשׁ. בְּהַקְשׁוֹת שֵׂיָה לָלֶדֶת
חָסַרְתִּי אֶת מַבָּטוֹ הַדָּאוּג וְיָדָיו הַבְּטוּחוֹת.
אֶת בָּנָיו רָאִיתִי גְּדֵלִים וְיוֹצְאִים לְמִלְחָמוֹת רְחוֹקוֹת
וְאֶת בְּנוֹתָיו נוֹתָרוֹת עֲגוּנוֹת.

וְעַתָּה הוּא שָׁב. כָּךְ אוֹמְרוֹת הַשְּׁמוּעוֹת
סוֹבֵב בַּגְּבָעוֹת
שׁוֹכֵב עַל הָאֲדָמָה הַקָּשָׁה בְּשֵׁם אַחֵר וּבְפָנִים קָשׁוֹת.
וְאָנוּ סְפוּנִים בְּבֵיתֵנוּ בַּלֵּילוֹת
לֹא נֵדַע דָּבָר.
עוֹנַת הַהַמְלָטָה בַּפֶּתַח.
וּלְפֶתַע יָצוּפוּ, יָצִיפוּ זִכְרוֹנוֹת
בְּבֹקֶר יוֹם חָדָשׁ, כְּמוֹ חִלּוּף מָהִיר שֶׁל עוֹנוֹת –

וְהוּא יִנְשֹׁף בְּפִזּוּר־דַּעַת
בְּרֶמֶץ הָאֶתְמוֹל:
הַשָּׂרִיד הַיָּחִיד לַזְּמַן שֶׁעָבַר
הָעֵדוּת הָאַחַת לְחַיָּיו
זֵכֶר שְׁמוֹ.

69 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

נְבִיאִים

"וַיֹּאמֶר ה' לְךָ אַתָּה תִרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל"
שמואל ב, ה 2

כַּפּוֹת רַגְלַיִם סְדוּקוֹת
וְעַפְעַפַּיִם צְרוּבִים.
לֹא לַשָּׁוְא מִנָּה הָאֵל רוֹעִים לִנְבִיאָיו
עֵת הִפְצִיעַ שַׁחַר חַיֵּיהֶם הַחֲדָשִׁים
נָטְשׁוּ יְגִיעָתָם לְלֹא תְּלוּנָה אוֹ יָגוֹן
שֶׁחֲלִילָם הַמִּתְחַסְפָּס מַשְׁמִיעַ מִדֵּי יוֹם
בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל,
כִּי הוּא זָן וּמְפַרְנֵס לַכֹּל

כַּפּוֹת רַגְלַיִם סְדוּקוֹת
וְעַפְעַפַּיִם צְרוּבִים.
בְּדִידוּת שֶׁל תְּבִיעוֹת בְּרוּרוֹת
שׂוֹנֵאת חִדּוּשִׁים.
אַנְשֵׁי הַמָּרָה הַשְּׁחוֹרָה
אַנְשֵׁי הָאָלוֹת וְהַקְּלָלוֹת
נְטוּלֵי קִנְיָן וּנְטוּלֵי חֶמְלָה
אֲנָשִׁים נוֹרָאִים.

70 יונתן יובל / שירי ההומו אורבנוס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

משחק ילדים (ארץ/עיר)

יֵשׁ אֲנָשִׁים מִן הַחַי
יֵשׁ אֲנָשִׁים מִן הַדּוֹמֵם
יֵשׁ מִן הַצּוֹמֵחַ.
יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם אֲרָצוֹת,
וְהֵם אֲפִלּוּ גָּרִים בְּעָרִים.
וְיֵשׁ אֲנָשִׁים מֻטָּלִים בַּחוּצוֹת
בְּלִי עוֹלָמוֹת
לִקְנוֹת אוֹ לְאַבֵּד בְּשָׁעָה אוֹ בְּחַיִּים.

יֵשׁ יְלָדוֹת שֶׁיֵּשׁ לָהֶן שֵׁמוֹת
וְיֵשׁ תִּינוֹקוֹת שֶׁלֹּא יַגִּיעוּ לִהְיוֹת יְלָדִים.
סְנֶה הֶעָנִי בּוֹעֵר בָּאֵשׁ
אֵינֶנּוּ אֻכָּל.
אֲנִי קוֹרֵא עֲלֵיהֶם בָּעִתּוֹנִים:
חֲשׂוּפִים לְיֹבֶשׁ וּלְקֹר
בְּדֶרֶךְ כְּלָל בְּמַעַבְרֵי הָרִים.
בֵּין סְלָעִים צְחִיחִים, אָבוֹת
מְגָרְדִים אֲזוֹבֵי־מַאֲכָל.

יֵשׁ שִׁירִים שֶׁמַּתְחִילִים
בְּכָל הָאוֹתִיּוֹת
וְיֵשׁ שְׁתִיקוֹת
שֶׁלֹּא צֻיְּנוּ וְלֹא דֻּוְּחוּ בְּשׁוּם רֶשֶׁת
שֶׁאֵינָן בָּאָרֶץ וְאֵינָן בָּעִיר
שֶׁהֵן מִמִּין הָאֲוִיר.

71 יונתן יוּבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

שיחה עם אַמָּגוּשׁ בשִׁבתו לפתח השאול

"הַגְּרוּעָה בְּעוֹנוֹת הַשָּׁנָה
לְמַסָּע, וְעוֹד מַסָּע אָרֹךְ כְּמוֹ זֶה"

ת"ס אליוט, מסע האַמָּגוּשִׁים

בראשית

הוּא קַיָּם, הוּא יֶשְׁנוֹ, הוּא הָיָה מֵעוֹלָם
טֶרֶם רֵאשִׁית דָּבָר אוֹ הֱיוֹת הָאָדָם
וְאָנוּ, הַמֻּמְחִים בְּכָל הַמַּנְעַמִּים וּבְכָל הַמַּטְעַמִּים
שֶׁיְּגִיעָתֵנוּ מַרְקִיעָה שְׁחָקִים וְשֶׁמָּמוֹנֵנוּ גָּדוֹל מִנְּשֹׂא —
יָצָאנוּ, אֵפוֹא, לַדֶּרֶךְ:
דָּבָר נֶאֱמַר, וְאָנוּ שׁוֹמְעָיו.
דָּבָר נוֹצַר, וְאָנוּ שׁוֹחֲרָיו.
דְּבַר־מָה הָיָה, וְאָנוּ
בַּחֲלַקְלַקּוּת עִקְּבוֹתָיו.

הדרך

הַדֶּרֶךְ אֵין לֵאמֹר עָלֶיהָ דָּבָר
כְּפִי שֶׁהַכּוֹכָב שֶׁבָּהָקוֹ לְלֹא נְשֹׂא אֵין לֵאמֹר עָלָיו דָּבָר
וְהַשְּׁאָר וַדַּאי שֶׁאֵין לֵאמֹר עֲלֵיהֶם דְּבָרִים.
דְּבַר־מָה הָיָה, וְאֵין הַדֶּרֶךְ אֶלָּא
אֶמְצָעִי לְהָבִיא לְתַכְלִית הַמַּסָּע.

(אַךְ בֶּן־הַשִּׂיחַ, הֶחָפֵץ בְּעֻבְדּוֹת:)
בַּלֵּילוֹת נַעְתֶּם, אוֹ בַּיָּמִים?

72 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

– בַּלֵּילוֹת? גַּם בַּלֵּילוֹת, וַהֲלֹא עָקַבְנוּ אַחַר כּוֹכָב...
עַל פְּנֵי שְׁוָקִים חָלַפְנוּ, וּבְעָרִים
שָׁם מַנְעַמֵּי תַּדְמוֹר וְתַרְשִׁישׁ
וְהַזּוֹנוֹת בְּמַחְלְצוֹת הַפְּאֵר.

...וְהָאָרֶץ צְחִיחָה הִיא.
תּוֹשָׁבֶיהָ צָדִים חַיָּה כְּעֵין הַיַּרְבּוּעַ
בְּקִרְבָּהּ אֵיבָר שֶׁל מַיִם חַיִּים
מְשִׁיבֵי נֶפֶשׁ, אַף כִּי אֵין לְכַחֵד, צוֹחֲנִים.
וְהָיָה כִּי תִּתְבַּלְבֵּל עַל הַנּוֹסֵעַ דַּעְתּוֹ
וְהָיָה כִּי יִבָּלַע בְּמִדְבַּר הַתַּעְתּוּעִים
מָרוֹת יִתְאַבְּלוּ עָלָיו אוֹהֲבָיו.
מְשׁוֹרְרִים יִשָּׂכְרוּ לְהַאֲדִיר זְכֻיּוֹתָיו
גִּזְבָּרִים יַעַרְכוּ רְשִׁימַת נְכָסָיו
יִתְקוֹטְטוּ שְׁאֵרָיו, כֹּהֲנֵי מִקְדָּשָׁיו
יִשְׁקְדוּ עַל עִלּוּי נִשְׁמָתוֹ
לְפִי תַּעֲרִיף קָבוּעַ.

חַמְקָנִיִּים בָּאנוּ בְּעָרֵיהֶם
כְּהֵד חָלַפְנוּ בְּשׁוּקֵי תַּדְמוֹר.
לִנְשׁוֹתֵינוּ נְסַפֵּר כִּי שָׁם רָאִינוּ אֶת הַלִּוְיָתָן מְנֻתָּח
שָׁנָה תְּמִימָה יַעַסְקוּ בַּמְּלָאכָה תְּרֵיסַר קַצָּבִים
אֵי־שָׁם בְּקִרְבּוֹ חָבוּי אֵיבַר הַשָּׁנִי,
רַק הַבְּקִי שֶׁבַּמֻּמְחִים יְגַלֵּהוּ.
בַּלֵּילוֹת יְבַעֲתוּהוּ סִיּוּטֵי כְּפִירָה
עַד שֶׁבְּחוּשׁוֹ הַדַּק יַגַּע בִּתְהוֹמוֹת אוֹצְרֵי
דַּם הַלִּוְיָתָן, בּוֹרֵק מִכָּל שָׁנִי, בּוֹהֵק מִכָּל אַרְגָּמָן
לֹא יַבִּיט בּוֹ אָדָם וְיִוָּתֵר פִּכֵּחַ.
טֶרֶם יִצְבְּעוּ בּוֹ גְּלִימוֹת כֹּהֲנֵיהֶם
בְּזָהָב יְעָרְבוּהוּ לְעַמְעֵם זָהֳרוֹ.
כֹּה נְסַפֵּר לִבְנוֹתֵינוּ, עֵינֵיהֶן פְּעוּרוֹת
וְהָרִיר זוֹלֵג עַל הַסַּנְטֵר.

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

(— וְהָעִיר?)

העיר

דְּרָכֶיהָ אַוְרִירִיּוֹת
חוֹמוֹתֶיהָ מַעֲשֵׂה גָּבִישׁ בְּגוֹן הָעִנְבָּר
מְצוּיָה תָּמִיד בְּאוֹתָהּ הַשָּׁעָה,
עַל כָּרִיּוֹת רַכּוֹת בֶּחָצֵר הַמְקֹרָה
סוֹחֲרֶיהָ שְׁקוּעִים בְּשֵׁנָה עֲמֻקָּה
יַלְדֵיהֶם צוֹהֲלִים בַּחוּצוֹת.
הַנּוֹסְעִים תּוֹעִים בֵּין תְּעָלוֹת,
בִּגְבֹר עֲלֵיהֶם יֵאוּשָׁם
יִשְׂבַּע הַתּוֹר מִבְּשָׂרָם.
נְמֵלֶיהָ רוֹחֲשִׁים מְרַגְּלִים
תְּמוּרַת הֶבֶל הַנְּשָׁמָה, דָּבָר שֶׁל מַה־בְּכָךְ,
יוֹרוּךָ אֶת הַדֶּרֶךְ בִּשְׂפַת סְתָרִים.
לְעוֹלָם לֹא תֵּדַע אִם נְכוֹחָה יְדַבְּרוּ
אוֹ שְׁקָרִים מֻחְלָטִים.

(— וְשִׁלַּמְתֶּם?)

— בַּחֲנֻפָּתָם אֶת הַכְּלָבִים שִׁסִּינוּ.
שֶׁהֲרֵי מִמֵּילָא אֵין בַּדָּבָר מוֹעִיל:
אִם בֵּין כֹּה וָכֹה אָנוּ אוֹבְדִים
מַה לָּנוּ אַשְׁלָיַת הַשְּׁלִיטָה בַּדְּרָכִים
מַה לָּנוּ זוּלָתֵנוּ כִּי יוֹרֵנוּ
מִדְרַךְ פְּסִיעוֹתֵינוּ.

(— פְּאֵר הָיָה מַלְבּוּשְׁכֶם?)

74 יונתן יוּבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

— מְטֻנָּפִים הָיִינוּ בְּבוֹאֵנוּ, עֵינֵינוּ קָמוֹת
הֲרֵי עַד לְשָׁם עָקַבְנוּ אַחַר כּוֹכָב...
אַךְ מִכָּל זֹאת לֹא הֶחְשַׁבְנוּ דָּבָר.
מִכָּל הַמַּרְאוֹת הִסַּחְנוּ עֵינֵינוּ.
דְּבַר־מָה הָיָה, וְאֵין הַדֶּרֶךְ כִּי אִם
תַּשְׁמִישׁ לְהָבִיא לְתַכְלִית הַמַּסָּע.

המקום

עַל הַטְּרָשִׁים הִנַּחְנוּ תְּשׁוּרָתֵנוּ.
מִן הַבּוּשָׁה, הָאֹמֶץ, הַחֻלְשָׁה, הַזִּכָּרוֹן
מִן הַכֹּל הִתְעַרְטַלְנוּ.
הָאֲדָמָה הַסַּבְלָנִית סָפְגָה מַגָּעֵנוּ
וּכְהֵד נִשְׁמְעָה תּוֹדָתָהּ הַשְּׁקֵטָה.

אֲנִי מַעֲבִיר מוּל עֵינַי אֶת הָרֶגַע
אֲנִי, שֶׁרָאִיתִי מַרְאוֹת כֹּה רַבִּים
וְשׁוּב אֵינֶנִּי מַבְחִין בֵּינֵיהֶם בְּחַדּוּת —
אָדָם, בְּהֵמָה, צְלִיל סוּפָה בַּמִּדְבָּר
הַמַּרְאוֹת, הַקּוֹלוֹת, הַנְּשָׁמוֹת הַתּוֹעוֹת,
גּוּפֵינוּ צְרוּבִים, לְחָיֵינוּ שְׁקוּעוֹת
הַשָּׁנִים שֶׁחָלְפוּ, הַתְּשׁוּבוֹת שֶׁנִּתְּנוּ,
הֵיאַךְ יֵדַע אִישׁ לְמָה לְצַפּוֹת?
בְּהִמּוֹג יוֹם וְאוֹרְחָה
וְהַמַּרְאוֹת חוֹדְרִים בֵּין קִפְלֵי שְׁתִיקָתוֹ.

מַה יְּהֵא עַל צְלִילָיו, טְעָמָיו, עַל צְבָעָיו
עַל רוּחוֹ הַשּׁוֹרְקָה בֵּין חֲלוּלֵי עֲצָמָיו
לְנֶגְדֵּי הַמֶּרְחָק בְּטִשְׁטוּשׁ הַשְּׁמָשׁוֹת
מוּל דְּמוּת זָרָה בַּמַּרְאָה, הֲיַשְׂכִּיל, הֲיֵדַע,
הֲיוֹסִיף לְקַווֹת?

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

אִזמרגדים

מִלְּבַד כַּמָּה שֶׁמָּכַרְתִּי, אָסַפְתִּי אֶת הָאִזְמָרַגְדִּים לְתֵבוֹת
וְהִשְׁלַכְתִּים מֵרָאשֵׁי הַצּוּקִים אֶל הַיָּם.
אֲנִי הַמְסַפֵּק מְזוֹן אַגָּדוֹת לִדְגֵי־נִסִּים
שֶׁיַּעֲלוּ בְּחַכּוֹת צַדִּיקִים נִסְתָּרִים.

76 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

בלדות

בלדה צפונית

סוֹף סוֹף הִגִּיעָה הָעֵת לָצֵאת לַמַּסָּע:
הַנְּעָרוֹת חוֹלְלוּ עַל הַחוֹף
וְאֵפֶר הַקָּרְבָּנוֹת נִזְרָה מֵרֹאשׁ הַתֹּרֶן אֶל הַיָּם וְהַסְּפּוּנִים.
(אֲנִי מַגְזִים: סִפּוּן אֶחָד הָיָה לָנוּ, מְשׁוֹטָיו נְטוּלֵי עֲבָדִים
וְטֶרֶם הֻמְצְאוּ אָז הַמְּכוֹנוֹת.)
תְּרָנֵינוּ מְחֻשָּׁלִים בַּחֲלוֹמוֹת
מִנִּיחוֹחַ הַדָּם הֶעָתִיד הִרְטִיטוּ הַמִּפְרָשִׂים
אִם לֹא הָרוּחַ, הֲרֵי הַכְּמִיהָה נָפְחָה בָּהֶם
רָחַקְנוּ אֶל הַיָּם הָאָפֹר.
בְּחֶרֶב זְמִרָתֵנוּ חוֹפִים כָּבַשְׁנוּ
חָלַפְנוּ עַל פְּנֵי כֵּפִים וּדְרָקוֹנִים, כְּסוּפָה
פָּלַחְנוּ בִּסְעָרוֹת וּבְרָקִים
הִתְגָּרֵינוּ בַּשֵּׁדִים וְחָרַזְנוּ שִׁירָה אֶל תּוֹךְ הָרוּחַ.
אוֹדִין עַצְמוֹ צִפָּה לָנוּ בְּכִלְיוֹן לֵב:
שַׁעֲשׁוּעִים כָּאֵלֶּה חָסְרוּ לוֹ
מִימֵי בַּחֲרוּתוֹ.

לַמָּחֳרָת הִתְעוֹרַרְנוּ אֶל אֶרֶץ זָרָה.
בְּעֵינַיִם קְרוּעוֹת הִבַּטְנוּ בְּסוֹחֲרִים
וּבִגְבָרִים מְכֻבָּעִים וּנְטוּלֵי זָקָן
מַחְלִיפִים שְׁטָרוֹת בְּקַרְנוֹת רְחוֹב.
מָזוֹן נִפְרַק בְּסַלִּים גְּדוֹלִים
בַּשָּׁעָה הַיְעוּדָה צִלְצְלוּ פַּעֲמוֹנִים
כֻּלָּם הָלְכוּ לְכִוּוּן אֶחָד
אַחַר לְכִוּוּן אַחֵר.
חַרְבוֹתֵינוּ קָהוּ בַּמָּקוֹם הַזֶּה שִׁירֵינוּ עִלְּגִים
קְרִיאוֹתֵינוּ מְהֻסּוֹת תַּכְשִׁיטֵינוּ אַשְׁפַּתּוֹת

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

לֹא נוֹתַר לָנוּ אֶלָּא לְהַחְכִּיר אֶת כֹּחַ שְׁרִירֵינוּ
וְלוּ שֶׁלֹּא נַחֲזֹר בְּיָדַיִם רֵיקוֹת.

אַךְ יָדֵינוּ רֵיקוֹת כְּתָמִיד
כְּשֶׁאָנוּ נֶאֱסָפִים, כַּמָּה שְׂרִידִים לַחַיִּים
וּמְגַלִּים אֶת הַיְרִיעָה מֵעַל הַסְּפִינָה הַיְשָׁנָה
קַוֶּיהָ כֹּה זָרִים לָנוּ
כִּשְׁמוֹתֵינוּ הַחֲרוּתִים בַּדְּפָנוֹת.

אָנוּ הַמֵּתִים הַהוֹלְכִים
הַמְשַׁיְּטִים הַנִּכְחָדִים
לְעוֹרֵנוּ אָבַד נִיחוֹחַ הַדָּגִים.

וְאַף עַל פִּי כֵן
עוֹד מְעַט נַגִּיעַ וְנִשְׁתֶּה מַיִם זַכִּים.
מִלְּבַד זֹאת טֶרֶם טָבַע אִישׁ בַּדֶּרֶךְ (אַף שְׁנֵי תִּינוֹקוֹת נוֹלְדוּ, תְּאוֹמִים)
שֶׁהֲרֵי לֹא נִתְעֶה: מְקוֹמֵנוּ
בְּמָקוֹם בּוֹ הַיָּם הַכָּחֹל מִתְחַלֵּף בְּאָפֹר
חוֹבֵר לַשָּׁמַיִם
עֲנָנִים נִדְמִים לִוְיָתָנִים.
הַמֶּרְחָק שׁוּב אֵינֶנּוּ רַב
נַעֲרוֹתֵינוּ מְחוֹלְלוֹת עַל הַחוֹף.

80 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

בשערי העיר [1]

בְּשַׁעֲרֵי הָעִיר פֵּרַקְתִּי אֶת הַתְּשׁוּקוֹת:
בְּשָׂמִים כְּבֵדִים, אֲרִיגִים
שֶׁצִּבְעָם הַצָּפוּף טֶרֶם נוֹדַע כָּאן.
שׁוּרוֹת עֲבָדִים חֲבוּקִים בַּצַּוָּאר
בְּתוּלוֹת שֶׁתֻּמָּתָן הֻבְטְחָה בְּמַנְעוּלִים.
יְדֵי נֶהָגַי שָׁתְתוּ
מֵהֶם שֶׁהֻלְקוּ בְּמַהֲלַךְ הַמַּסָּע
גּוּפוֹתֵיהֶם הֻשְׁלְכוּ לַכְּלָבִים.

אֶת שׁוֹמְרֵי הַסַּף שִׁחַדְתִּי בְּמַרְגָּלִיּוֹת
צִוִּיתִי לְצַלְצֵל בַּפַּעֲמוֹנִים
לְטַלְטֵל בָּעִנְבָּלִים
רָצִים לִשְׁלֹחַ בַּשְּׁעָרִים וּבַשְּׁוָקִים
מְצֻיָּדִים בִּקְטֹרֶת מְתוּקָה
תְּהִלַּת שְׁמִי לִקְרֹא דַּרְכָּהּ.

וְהָעָם הֵרִיעַ.

כַּנָּהוּג סַרְנוּ לַמִּקְדָּשׁ
שָׁם כָּרַעְתִּי בִּפְנֵי רַבֵּי הָעָצְמָה
שֶׁהִבִּיטוּ בִּי דְּמוּמִים.
סָרִיסַי מִהֲרוּ לְעַטְּרָם בְּדַפְנָה וּלְמָשְׁחָם בְּשֶׁמֶן
לִתְלוֹת אִזְמָרַגְד לְצַוָּארָם.

וְהָעָם נָהַם.

הַכֹּהֵן הַיָּשִׁישׁ לָחַשׁ, כִּי בַּחֲלוֹף הָעִתִּים

81 יונתן יובל / שירי ההומו אורבנוס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

לֹא דַי בְּמַתַּת דַּלָּה שֶׁכָּזוֹ.
נִשְׁלְחוּ לְהָבִיא גַּרְגְּרֵי מֶלַח גַּס
הַמַּאֲכֶלֶת נִסְּתָה עַל נַעַר רָזֶה
כֹּה צָעִיר וּכְבָר פּוֹשֵׁעַ
לְהַחֲיוֹת נַפְשׁוֹ שָׁלַח יָד בְּכַמָּה פִּלְחֵי פְּרִי.

הָעָם כָּרַע סָבִיב, הַמִּסְחָר הֻפְסַק
אַף כִּי לֹא שָׁכְחוּ לִירֹק לֶחָתָם, לְשַׁפְשֵׁף
גֶּדֶם מָהוּהַּ אוֹ כִּיב.
בְּתוֹךְ הָרֶפֶשׁ נֶצְלָה תְּנוּחַת הַכְּרִיעָה
וְכַמָּה חָדְרוּ בְּמַפְתִּיעַ אֶל הַנָּשִׁים אוֹ הַגְּבָרִים
אֵלֶּה שָׁתְקוּ, פִּיּוֹתֵיהֶם סְכוּרִים
בְּיָד שַׁמְנוּנִית בְּרֵיחַ כְּבֵדֵי דָּגִים
מִיץ טַבָּק נִגַּר.

נָהֲמוּ נַהֲגֵי הָעֲבָדִים וְהַמַּשְׁגִּיחוֹת הַיְשִׁישׁוֹת
אֵלֶּה תָּבְעוּ נָשִׁים
וְאֵלֶּה שֵׁכָר
נָהֲמוּ הַכֹּהֲנִים (שֶׁחָשְׁבוּ עַל אֲרוּחָה מִתְאַחֶרֶת
אוֹ עַל פִּילֶגֶשׁ הַמַּמְתִּינָה לָעוֹר הַקָּמוּט)
נָהַם הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, שֶׁלְּשׁוֹנוֹ נִתְלְשָׁה בִּפְקֻדָּה
וְאֵינוֹ יָכוֹל אֶלָּא לִנְהֹם

וְהָעָם הָמָה.

נָהַמְתִּי גַּם אֲנִי
שֶׁהָאֵלִים קִבְּלוּ אֶת שֶׁלָּהֶם
וְעַתָּה עֲלֵיהֶם לְהַעֲנִיק מִשֶּׁלָּהֶם
שֶׁאֱנוֹשׁ כְּחָצִיר יָמָיו
אֶת הַתְּבוּנָה נִתָּן לוֹ לִרְכֹּשׁ רַק בְּשֹׁחַד.

82 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

לְאַחַר שֶׁנָּשָׂאתִי אֶת הַנְּדָרִים
לֹא יְהֵא זֶה מְדֻיָּק לֵאמֹר, שֶׁעוֹף לֹא עוֹפֵף חֶרֶק לֹא חָרַק
הַקָּרְבָּנוֹת נֻתְּחוּ וְהָאֵיבָרִים נִבְחֲנוּ בְּקַפִּידָה
הָעֲסִיסִיִּים שֶׁבָּהֶם נִשְׁלְחוּ לִצְלִיָּה.
מַה בִּקַּשְׁתִּי בְּעֶצֶם?
הֲרֵי:
דָּבָר זֶה, שֶׁיַּבְהִירוּ.
הִבַּטְתִּי בַּשָּׁמַיִם הַכְּבֵדִים
הִשְׁתַּקְּפוּת שֶׁל הִשְׁתַּקְּפוּת
שֶׁנִּשְׁקְפָה בְּעֵינַי.
הַאִם כָּעֵת,
שָׁנִים לְאַחַר שֶׁשָּׁלַחְתִּי אֵשׁ בַּמִּקְדָּשׁ וְצָלַבְתִּי אֶת כֹּהֲנָיו
הַאִם זֶה בָּרוּר לִי יוֹתֵר?
הִסְכַּנְתִּי לָעֲרָפִלִּית שֶׁבְּיַרְכְּתֵי מֹחִי
הַבְּשָׂמִים וְהַקְּטֹרֶת נוֹחִים לִי
הִסְכַּנְתִּי עִם הַחַיִּים
שׁוּב אֵינִי רוֹצֶה לָדַעַת דָּבָר.

83 יונתן יובל / שירי ההומו אורפנוס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

מות אלכסנדר

(שיר בסגנון קָוָאפִיס)

הַלּוֹחֲמִים שֶׁבֶּחָצֵר מְהַסִּים דִּבְרֵיהֶם
מַעֲבִירִים אֶת הַמָּזוֹן וְהַמַּשְׁקֶה
מַבָּטָם מִתְגַּנֵּב אֶל הַמִּגְדָּל וְחַלּוֹנוֹתָיו הַמְכֻסִּים.
שָׁם, שָׁם הוּא שׁוֹכֵב,
הָאִישׁ שֶׁחָצָה יַבָּשׁוֹת וְיַמִּים
לַחֲזוֹת בְּפִלְאֵי הַמִּזְרָח.
וְאִם כְּבָר מֵת? —
הֵם שׁוֹאֲלִים — הֲיִתָּכֵן שֶׁשּׁוֹמְרֵי הָרֹאשׁ
כְּבָר בּוֹחֲשִׁים
בִּירֻשָּׁתוֹ?
אֵין לָתֵת אֵמוּן בְּמָקֶדוֹנִים אֵלֶּה,
הֵם מְסֻגָּלִים לַכֹּל. אַף נִלְחֲשׁוּ שְׁמוּעוֹת עַל רַעַל
וּמִי יוֹדֵעַ אֵילוּ רוּחוֹת רָעוֹת דָּרוֹת בָּעִיר הַזָּרָה וְהָעַתִּיקָה הַזּוֹ
שֶׁאֶת שְׁמָהּ אֵינֶנּוּ זוֹכְרִים
וְאֶת שְׂפָתָהּ אֵינֶנּוּ דּוֹבְרִים.
לוּ לְפָחוֹת הָיְתָה זוֹ אָתוּנָה אוֹ אֲפִלּוּ יְרוּשָׁלַיִם הַנִּדַּחַת
מָקוֹם שֶׁדּוֹבְרִים בּוֹ קְצָת יְוָנִית.

עֵינָיו פְּקוּחוֹת בְּמִטָּתוֹ הַגְּדוֹלָה, מִדֵּי פַּעַם
מַסְכִּים לִטֹּל מִן הַתְּרוּפָה.
הוּא אֵינוֹ מְדַבֵּר, וּמִתְאַמֵּץ
לִשְׁמֹעַ קוֹלוֹת אֲחֵרִים
בֵּינוֹת לְהַבְלֵי הַמְשׁוֹרְרִים
הַמְקוֹנְנִים עַל הָאִישׁ שֶׁהָפַךְ אֶת הָעוֹלָם לְנַחֲלָתוֹ
מְנֻצָּח בִּידֵי מַחֲלָה לֹא נוֹדַעַת.

84 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אורְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

חִיּוּךְ קַל אַחַר שִׂפְתוֹתָיו:
הוּא נִזְכָּר בַּמְּלָכִים הַבַּרְבָּרִים וּבְאֵימָתָם
פֶּן יִתְמוֹטְטוּ הַשְּׁחָקִים עַל רֹאשָׁם.
הָיִיתִי נוֹתֵן לָהֶם מַשֶּׁהוּ לְפַחֵד מִמֶּנּוּ,
הוּא מִצְטַחֵק. אֶלָּא שֶׁלֹּא נִתַּן לִי דֵּי זְמַן.
וּבְכָל זֹאת רָאִיתִי
אֶת הַדָּנוּבָּה, אֶת טְרוֹיָה, בִּקַּרְתִּי
בַּגַּנִּים הַתְּלוּיִים וּבְקֹדֶשׁ־הַקֳּדָשִׁים.
הוּא נִזְכַּר בְּשִׁעוּרֵי נְעוּרָיו, וּבְאָרִיסְטוֹ
מוֹנֶה לְפָנָיו אֶת אָפְנֵי הַחֲלֻקָּה שֶׁל הַמַּחְשָׁבָה.
אֲבָל אֵין כְּמוֹ לִרְאוֹת אֶת הָעוֹלָם בְּעַצְמְךָ, הוּא חוֹשֵׁב.

גְּנִיחָה רָמָה נִפְלֶטֶת מֵחָזוֹ שֶׁל אִישׁ צָעִיר
הַלּוֹחֲמִים הָעַזִּים שֶׁבֶּחָצֵר מִשְׁתַּתְּקִים
וְנוֹתְנִים פְּנֵיהֶם בִּידֵיהֶם.

85 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

בשערי העיר [2]

פַּעֲמַיִם בָּאתִי בְּשַׁעֲרֵי הָעִיר.
בָּרִאשׁוֹנָה...
הָלַכְתִּי מִשָּׁם וְלָמַדְתִּי לְהִתְאַגְרֵף
הֶעֱלֵיתִי מִשְׁקָל, קָנִיתִי עֲנִיבָה
כָּתַבְתִּי מַאֲמָר לָעִתּוֹן, זָכִיתִי בְּמִשְׁפָּט.
בַּחֲלוֹמוֹתַי רָאִיתִי אֶת הַשּׁוֹמֵר (טָטָרִי,
אַדֶּרֶת פַּרְוָה וְזָקָן מְחֻדָּד)
(חֲלוֹמוֹת? הָיוּ לִי חֲלוֹמוֹת?)
שׁוֹמְרִים פְּלֻגָּה שְׁלֵמָה פּוֹדְג' אֲמָזוֹנוֹת
פְּתַח אֲנִי אוֹמֵר לוֹ פְּתַח, יַחְרַב בֵּיתַכּ
צַלְצֵל בַּפַּעֲמוֹן וּתְקַע בַּשּׁוֹפָר
הֵיכָן הַפְּקִידִים הַמְיֻזָּעִים הָרוֹשְׁמִים בְּקַפְּדָנוּת אֶת שְׁמוֹת הַבָּאִים
אֶת דָּמִי בְּדָמָם אָמִיר, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁכָּךְ יֵשׁ לְשַׁחֵד
אֶת שׁוֹמְרֵי הַפְּתָחִים.
אֲרַסֵּס בָּהֶם אֶת שְׁמִי
עַל נְשׁוֹתֵיהֶם בְּזָהָב אֶעֱגֹב וּבְעוּגוֹת מְסֻכָּרוֹת.
(דָּמִי מֻרְעָל, הַסֶּקְס שֶׁלִּי מוֹתִיר חֲלִילוּת —
כְּמוֹ עַרְפָּד) —
הַמִּלִּים נִמְהָלוֹת בַּדָּם כְּמוֹ פְּלַזְמָה רַדְיוֹאַקְטִיבִית כְּמוֹ סַרְטָן
כְּמוֹ הָאִזְמָרַגְדִּים שֶׁאֲנִי מְחַלֵּק בַּשְּׁוָקִים
הַשָּׁבִים אֵלַי כֻּלָּם בַּלֵּילוֹת. הַאִם אֲנִי הַיָּחִיד הַמְדַמֶּה לִרְאוֹת
הִלָּה עוֹטֶרֶת רֹאשִׁי כְּצֵל עַרְבַּיִם קָלוּשׁ? לוֹחֶשֶׁת צִוּוּי קַדְמוֹן:
שְׁכַב עִם אִשָּׁה. הֲרֹג גֶּבֶר.

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

שירי סיום

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

אֱלֹהִים, דְּבָרִים נִשְׁמָטִים לִי מֵהָרֹאשׁ
(לֹא זִכְרוֹנוֹת, מָה אִכְפַּת לִי מֵאֵלּוּ)
פְּלָחִים שֶׁל הַמֹּחַ מִתְכּוֹפְפִים.
אֲנִי בֶּן שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ
טֶרֶם עָשִׂיתִי אֶת הַדְּבָרִים.
טֶרֶם זִקַּקְתִּי אֶת הַתְּנוּעָה מִן הַזְּרִיחָה
אוֹ חָרַגְתִּי מִן הַטַּבְלָה הַמַּחֲזוֹרִית.
מֹחִי זָר לִי
אֵינֶנּוּ מִתְגַּבֵּר עַל כֹּחַ הַמְּשִׁיכָה.
מִן הָאָסוּר לֹא לָמַדְתִּי עַל הַמּוּתָר.
מִלּוֹתַי צוֹבְעוֹת אֶת הַדְּבָרִים בְּאָפֹר
וַאֲנִי צַיָּר, שֶׁבִּמְקוֹם דְּבָרִים וְנוֹפִים
בִּמְקוֹם עוֹלָם שֶׁל מוּצָקִים וְנָעִים
רוֹצֶה לְצַיֵּר רַק אֶת הָאוֹר.

89 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

שיר לגופי

כְּשֶׁאֲנִי מִתְעוֹרֵר מְכֻוָּץ, אַתָּה כְּבָר עֵר.
רָחוּץ, מְסֻתָּר, רַעֲנָן, מִתְיַשֵּׁר,
הֶעֱבַרְתָּ אֵלַי אֶת כָּל הַקְּמָטִים.
לָבוּשׁ וּמְצֻחְצָח, נָכוֹן לָעוֹלָם.
נָכוֹן לִבְקֹעַ
נָכוֹן אֶל הַחוּץ
הֲצָצָה חֲטוּפָה בַּמַּרְאָה
פְּלִיאָה נוֹסֶפֶת: אֲנִי
אִי־שָׁם בִּפְנִים
תְּמוּנָתְךָ, דוֹרִיאַן גְרֵיי.
צָרִיךְ לִלְמֹד מֵחָדָשׁ לִנְשֹׁם.

צָהֳרַיִם נָעִים. הָאֲוִיר
חוֹנֵק בְּמַשָּׂאוֹת סַהֲרוּרִיִּים
כְּמוֹ בְּמִדְבָּר מֶרְחָק בּוֹ נַוָּדִים מְנֻסִּים
מְגַשְּׁשִׁים בְּעִוָּרוֹן בְּעוֹדָם רוֹאִים.
כֹּחַ הַמְּשִׁיכָה אֵינוֹ נִכְנָע לָרָצוֹן
אֲנָשִׁים אֵינָם מְעוֹפְפִים.
חִיּוּךְ קַל שֶׁל עֶלְיוֹנוּת עַל שְׂפָתֶיךָ
אַתָּה מְלַכְסֵן מַבָּט אֶל הַמִּטָּה עוֹד גְּדוּשָׁה
אֲנָקוֹת וְעִנּוּגִים.

וּכְבָר לֹא יוֹם.
זְמַן אַחֵר.

90 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

אָה! הַשֶּׁמֶשׁ יוֹצֵאת
וְכָל הַדְּבָרִים הֵם אָז אֲחֵרִים.
צְלָלֵיהֶם הַבְּהִירִים
תְּנוּעָתָם הָרַכָּה:
בֵּין שְׁתִיקָה לִצְפִיָּה, בֵּין
הִסּוּס לְשִׁמּוּשׁ
עֹנֶג חָמִים שֶׁל עוֹר וְחִפּוּשׂ.
חִיּוּךְ מִתְגַּנֵּב אֶל הַשְּׂפָתַיִם לַמְרוֹת כָּל הַהִסְתַּיְּגֻיּוֹת.
הַמַּבָּט הַמִּתְחַכֵּם נִרְגָּע, מַפְסִיק לְחַפֵּשׂ בַּכֹּל
אֶת הָאִיּוּם
הַיְדִיעָה הַמְשַׁכְלֶלֶת נְבוֹכָה מִפְּנֵי תֹּם הַקִּיּוּם.

91 יונתן יוֹבל / שירי ההומו אורְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

בין הרים ובין גבעות

בֵּין הָרִים וּבֵין גְּבָעוֹת
טָסָה הַמִּלָּה.
עוֹקְפִים אוֹתָהּ בְּיָד קַלָּה
מְזָרְזִים אוֹתָהּ
בִּצְעָקוֹת.
צוֹפְרִים לָהּ כְּשֶׁהִיא מְהַסֶּסֶת מוּל פַּסֵּי מְסִלָּה.

מִלּוֹתַי שׁוּב אֵינָן נוֹסְעוֹת בַּתַּחְבּוּרָה הַצִּבּוּרִית
וְלֹא בִּגְלַל שֶׁאוֹטוֹבּוּסִים מִתְפּוֹצְצִים.

הָיוּ לִי מִלִּים חַטָּאוֹת, שֶׁבִּצְּעוּ פְּשָׁעִים
הָיוּ לִי מִלִּים יְחִידוֹת
שֶׁלֹּא הִסְתַּדְּרוּ בְּשׁוּם מִשְׁפָּטִים.
הָיוּ לִי מִלִּים נְשׂוּאוֹת
שֶׁבָּגְדוּ בִּי עִם בְּעָלִים חֻקִּיִּים
הָיוּ מִלִּים זְהִירוֹת
שֶׁהִטִּיפוּ לִי לְמְתִינוּת בַּחַיִּים.

הָיוּ לִי מִלִּים שֶׁחָצוּ בִּסְחִי וּבְטִנֹּפֶת וְנוֹתְרוּ טְהוֹרוֹת
אֵינִי מֵעֵז לְהַגִּיד אוֹתָן.
יֵשׁ מִלִּים אֲרוּרוֹת,
שֶׁמְּסֻכָּן אֲפִלּוּ לְדַמְיֵן
וַאֲנִי מַזְרִיקָן אֶל דָּמִי
וְהוֹלֵךְ וְצוֹהֵל
וְהוֹלֵךְ וְקָמֵל.

92 יונתן יוּבל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ!

אֲפִלּוּ בִּמְלֹא נְפוֹצוֹתָן
מִלִּים הֵן דְּבָרִים נְדִירִים.

וְכָעֵת בּוֹקַעַת בִּי מִלָּה חֲדָשָׁה
מֵאֶרֶץ זָרָה, רְחוֹקָה וַאֲחֶרֶת.
אֲנִי מַמְתִּין לָהּ עַל הַמַּסְלוּל בִּשְׂדֵה־הַנְּחִיתָה
עִם מִטְרִיָּה פְּתוּחָה
וְהִיא יוֹרֶדֶת,
בְּמִשְׁקָפַיִם צִבְעוֹנִיִּים וְכוֹבַע קַשׁ
כְּמוֹ תַּיֶּרֶת שֶׁשָּׁמְעָה סִפּוּרִים מְפַתִּים
עַל שֶׁמֶשׁ וְחֹם וְחוֹפִים שׁוֹקְקִים
וְהַבָּרָד וְהַגֶּשֶׁם זוֹלְגִים מִדָּפְנוֹת הַמָּטוֹס וּמִן הַכְּנָפַיִם
פִּיחַ חֲמִצִי וְאָבָק.

וְהִיא תִּהְיֶה לִי בְּיָמִים אֲרֻכִּים
וְהִיא תִּהְיֶה לִי לְיָמִים עֲמֻקִּים
וְהִיא תִּהְיֶה לִי לִדְמָמָה יְשָׁרָה
לְלֹא כֶּתֶם
לְלֹא קֶמֶט
לְלֹא אַף תְּנוּעָה.

93 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

פורמט: 15 x 22.7 ס"מ !

בְּשַׁקְדָנוּת, מַחְלְפוֹתַי נִגְזָזוֹת.
וַהֲרֵי אֵינָן אֲרֻכּוֹת כָּל־כָּךְ.
אֲנִי מַמְתִּין לְיָדוֹ שֶׁל אַבְרָהָם כִּי תִּשָּׁלַח.
הַפַּעַם לֹא יַצִּילוּנִי גַּם אַיִל, גַּם מַלְאַךְ אֱלֹהִים
שֶׁבְּצִוּוּיוֹ הַדָּחוּף שׁוּב יְחַפֵּשׂ נַעַר.

94 יונתן יוֹבֵל / שירי ההומו אוּרְבָּנוּס עבור הוצאת הקיבוץ המאוחד. 96 עמודים. עמית, גופנה, 08-8690311. מעודכן: 25/7/04

סדר השירים

ראו אור בסִדרת ריתמוס